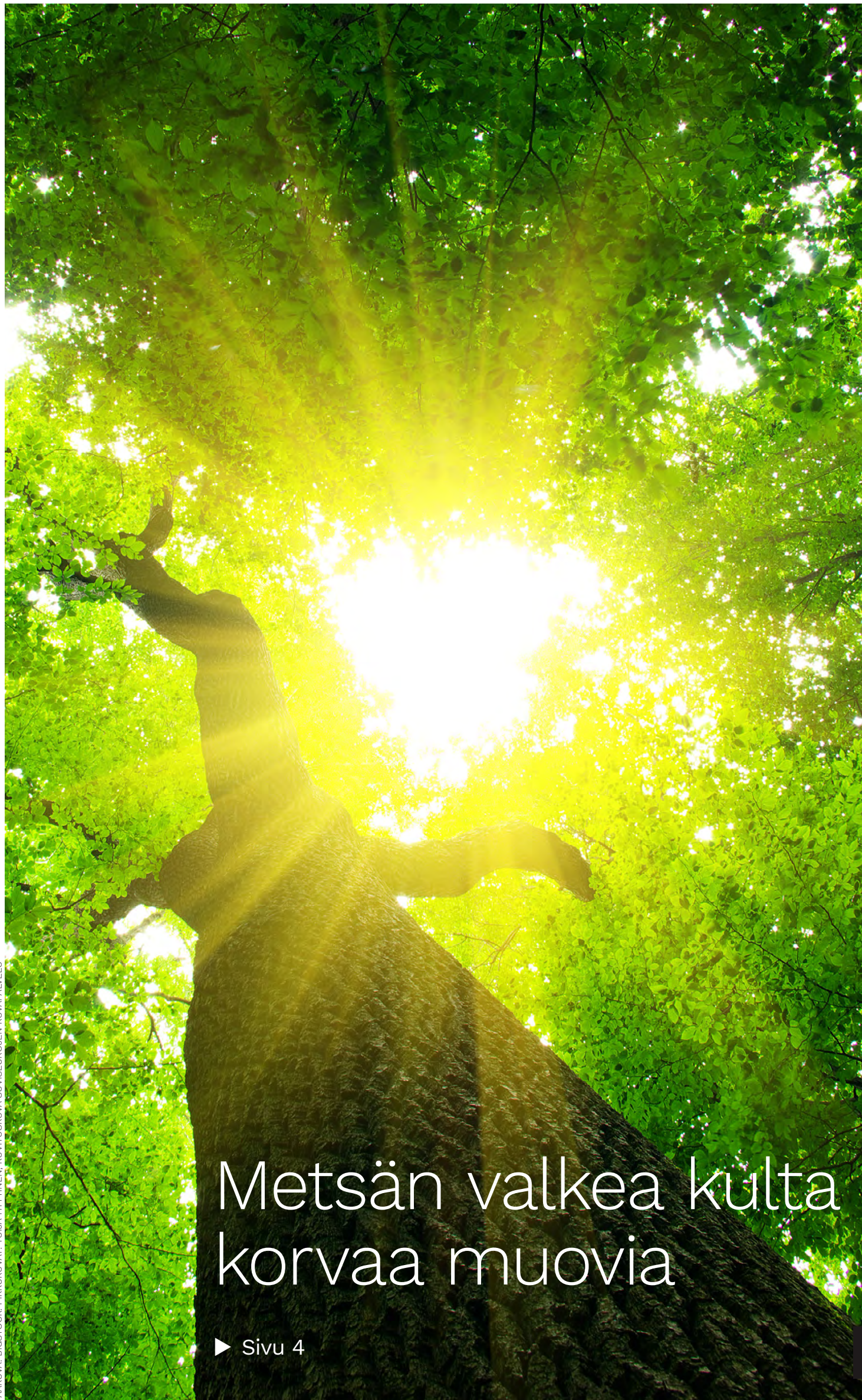

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven evankelisluterilaisten seurakuntien lehti

Metsän valkea kulta korvaa muovia

► Sivu 4

Emma ja Anna yöpyivät kirkossa

► Sivu 6

Presidentti Niinistö kuunteli tolkun puhetta

► Sivut 2-3

Mikä yhdistää talkoita, seuralaulua ja muistokynttilöitä

► Sivut 8-9

kirkkojakoti.fi

Keskustelukulttuurin KIPUPISTEISSÄ

SANANVAPAAUS rajoittuu, jos täytyy miettiä, uskaltaako asiaansa kertoa. Presidentti Sauli Niinistö ja piispa Jari Jolkkonen kaipasivat someen julkaisijan vastuuta.

TUUA HYTTINEN

AJANKOHTAISTA

Yksi kummi riittää

Kirkolliskokous päätti, että kummien suositusmäärä on edelleen kaksi, mutta yksi kummi riittää.

Kirkolliskokous keskusteli muun muassa kummien määrästä perjantaina 10.5. päättyneessä kevätistunnossaan. Jatkossa siis ei tarvittaisi enää kirkkoherran erillispäätöstä yhden kummin riittävydestä. Muutoksen taustalla ovat tilanteet, joissa kasteen esteenä on ollut kummien puute.

Kirkolliskokous lähetti asian edelleen valmisteltavaksi kirkkohallitukselle. Kummien määrän muutos vaatii muutoksen kirkkojärjestykseen.

Yleisvaliokunnan puheenjohtaja **Johanna Korhonen** totesi mietintöä esitellessään, että kummien puute on pientä joukkoa koskeva haaste, joka voidaan myös pienellä muutoksella korjata.

Kastetta ja kummiutta tuetaan

Kirkolliskokous keskusteli myös ”Kirkon kasvatus vuonna 2030” -selonteosta.

Tulevaisuusvaliokunnan mietintö selonteosta lähetettiin kirkkohallitukselle ja hiippakunnille.

Kristillisen uskon välittyminen tuleville sukupolville nousi selonteon merkittävimmäksi kysymykseksi. Kirkolliskokous korosti, että kasteen ja kummiuden tukemista on voimakkaasti jatkettava ja kirkkoon kuulumista on tuettava erityisesti yhteiskunnallisessa vaikuttamistyössä.

Lisäksi kirkkohallitus painotti, että kirkon viestintäyhteistyötä ja -verkostoitumista on tehostettava ja esimerkiksi lapsille ja nuorille suunnattuihin palveluihin tulisi resursoida vahvemmin. Lisää viestintää ja keskustelua toivottiin erityisesti kirkon varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan sisällöistä ja laadusta.

Kummipäivää vietetään 2.6.
Tapahtumat liitteessä s.7

#SILMÄTRISTISSÄ

ULLA REMES

Tasavallan Presidentti Sauli Niinistö, piispa Jari Jolkkonen ja päätoimittaja Aija Pirinen keskustelivat sananvapauden ja sananvastuun ongelmista Kansallisena veteraanipäivänä Kuopiossa.

Miksi vihapuheesta, ohipuhumisesta, väärinymmärryksen halusta, pahanhaluisuudesta ja suoranaisestä väärinystystä pitää keskustella?

”Totuuden vuoksi”, vastasi presidentti **Sauli Niinistö** ja täydensi savolaisvitsiä vastuun siirtymisestä kuulijoille, ettei kuulijalle suinkaan samalla siirry valtuutus muunnella sanottua.

”Vääristely on huolestuttavampi ilmiö kuin väärin tulkinta. Siis että ensin siirretään maali ja sitten laukaistaan.”

”Totuuden vuoksi, mutta myös hyvän ja turvallisen yhteiskunnan vuoksi”, jatkoi piispa **Jari Jolkkonen**.

Tarvitaan suopeuden hermeneutiikkaa

Sananvapaus kuuluu hyvän yhteiskunnan rakenteisiin ja perusarvoihin. Päätoimittaja **Aija Pirinen** toi esille nykykeskustelun mielipidevetoisuuden, kun someaikaan jokainen voi olla joka alan kokemusasiantuntija. Vihapuhe kääntyy terminä päälaelleen, jos jokainen eri mieltä oleva leimataan heti vihapuhujaksi tai nimivirhe lehdessä on vihapuhetta.

Huolestuttavaa Pirisen mielestä on, että painostus toimittajia kohtaan on lisääntynyt. Jos toimittajat alkavat sen takia sensuroida itseään, sananvapaus kaventuu. Aija Pirinen on Julkisen sanan neuvoston jäsen.

”Meillä ei sananvapaudesta ole puutetta, mutta se ei pysy voimassa ilman sananvastuuta. Siitä on puutetta. Koko sana on ollut pitkään ihan tuntematon suomen kielessä”, totesi piispa.

”Vastuu sanoista on sanojalla, mutta myös kuulijalla. Haluaako ymmärtää kuulemansa hyvän- vai pahantahoisesti.”

Piispan mielestä puutetta on myös suopeuden hermeneutiikasta eli kyvystä tulkita toisten sanomisia niin kuin toinen mahdollisesti tarkoittaa, eikä siis tulkita tahallaan väärin.

”Mielipiteitä on jokaisella, mutta faktoja ei omista kukaan”, siteerasi keskustelun juontaja kirjailija **Sirpa Kähkönen** päätoimittaja **Kaius Niemeä**.

Piispa Jolkkosen mielestä on tärkeää erotella faktat ja mielipiteet. Kun kiistattomia faktoja on hänen mielestään lopulta vain matemaattiset ja loogiset päätelmät, tulkinnan osuus jää aina suureksi. Siksi on siedettävä tulkintoja. Niiden sietokykyä siis tarvitaan.

Somessa helppo huudella nimettömänä

Keskustelukulttuuria hallitsee nykyään tietty reaktiivisuus, jossa huudetaan enemmän kuin kuunnellaan.

Piispa Jolkkonen piti somen ongelmana juuri sitä, että sanotaan enemmän kuin ajatellaan vain siksi, että toista ei näe ja itse voi pysyä nimettömänä. Samassa tilassa keskusteleminen on pakko asettua toisen asemaan ja silloin on helpompi olla eri mieltä.

”Myötätunto on kaikkein tärkeimpiä moraaliresurseja ihmisten välillä”, muistutti piispa ja ihmetteli, onko todella pakko sallia nimettömät tilit.

Myötätunto liittyy sananvapauteen. Presidentti piti ongelmana, jos sen jolla on asiaa, pitää miettiä, uskaltaako kertoa. Sananvapaus rajoittuu ja pahinta on, ettei yleistä painostusta vastaan voi puolustautua. Silloin muiden tuki on tärkeää. Kohumyrskyn noustessa vaatii suurta rohkeutta ryhtyä puolustamaan koko kansan sylkikupiksi joutunutta, jottei sama myrsky nielaise itseäänkin.

”Vaarana on, että mediasta tulee rinnakkaistuo- mioistuin, jossa media toimii tutkijana, syyttäjänä, tuomarina ja tuomion toimeenpanijana.”

Nimettöminä pysyviä asiantuntijoita suosii nykyisin tavallinenkin media ja sitä presidentti piti arveluttavana ilmiönä. Tällaisilla asiantuntijoilla – sikäli kuin heitä on oikeasti olemassa – on presidentin mielestä yleensä joku motiivi, useimmiten ikävä motiivi.

Presidentti ja piispa Jolkkonen olivat samoilla linjoilla siitä, että someen pitäisi saada julkaisijan vastuu.

Aija Pirisen mielestä nimimerkkien käytön kieltäminen ei ratkaise itse ongelmaa.

”Somessahan on hassuinta se, että ihmiset kirjoittavat törkeyksiä omilla nimillään. Sen sijaan on loistava ajatus, että somealustoilla olisi sama julkaisijan vastuu kuin tavallisella medialla.”

Piispa Jari Jolkkonen kokosi lopuksi hyvän keskustelun langanpäättäjäksi lukemalla pastori **Raili Pursiaisen** savontamasta Savolaesten katkismuksesta kahdeksannen käskyn, joka kuuluu ”*Elä vönni toesiasta*”.

”Tolkun puhetta, sikäli kun siitä mitään ymmärsin”, kuittasi presidentti.

KAIJA VUORIO

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
minna.siikaniva@evl.fi

Auttaessaan saa

Otin innoissani Kuopion kaupungin sähköpyörät käyttööni toukokuun alussa. Ystävänä neuvoi minua sovelluksen asentamisessa. Polkaisin tomerasti liikkeelle ja ystävänä huusi hieman kauhistuneena perääni: ”Kokeile nyt edes, missä jarrut ovat!” ja ”Aja hiljempaa!”. Todella tärkeitä neuvoja.

Pyörän palauttamisen kanssa oli ongelmia. Onneksi eräs ohikulkeva mies pysähtyi ja kysyi: ”Oliko ajaminen kivaa?” Vastasin: ”Oli aivan mahtavaa, mutta nyt en osaa palauttaa pyörää”.

Hän tuli apuuni. Olen vieläkin kiitollinen tuolle tuntemattomalle auttajalle ja sanoin hänelle: ”Olit oikea pelastava enkeli”.

Auttaminen lisää hyvinvointia

Sittemmin olen huristanut sähköpyörällä useita kertoja ja osannut jopa itse neuvoa uusia käyttäjiä. Jäin pohtimaan, että ihmiset auttavat toisiaan yleensä yllättävän paljon. Tutkimusten mukaan tehokas keino lisätä

omaa hyvää mieltä ja onnellisuuden tunnetta on kokea itsensä tarpeelliseksi ja hyödylliseksi jossakin. Auttaminen vahvistaa omaa hyvinvointia.

Auttamisen halu voi nousta siitä, että on itse saanut joskus apua. Auttaminen usein maksaa itsensä takaisin, mutta vastapalvelusten odottaminen ei kuulu pyyteettömyyteen. Hyvä saattaa tulla vastaan jossain muodossa ja odottamattomalta taholta.

Kuopion seurakunnat ja Kuopion kaupunki yhteistyökumppaneineen tarjoavat useita mahdollisuuksia auttamistyöhön. Tällä hetkellä tarvitaan muun muassa taloustsemppareita ja ulkoilukavereita. Lisätietoja saa vapaaehtoistyö.fi/kuopio – verkkosivuilta.

”*Herran ristin kantajiksi meidät kaikki kastettiin, lähimmäisten auttajiksi arkipäivän askeliin*” virsi 442:1

KUUKAUDEN VALINNAT

50

KIRKOLLISKOKOUKSESSA Turussa käytettiin 50 puheenvuoroa hiippakuntarajoja muutettaessa ja asiasta äänestettiin.

1600

PISARA-SUURLEIRILLE on tulossa 1600 osallistujaa Partaharjulle. Lasten, nuorten ja perheiden leiri on valtakunnallisen Nuoren kirkon toimintaa.

10 000

JYVÄSKYLÄSSÄ 17.-19.5. vietetyille Kirkkopäiville kokoontui noin 10 000 kävijää.

KIRKOLLISKOKOUS HYVÄKSYI muutokset hiippakuntarajoihin vuoden 2020 alusta: jatkossa ne vastaavat maakuntarajoja. Kuopion hiippakuntaan kuuluvat Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnat. Kuopion hiippakunnasta Oulun hiippakuntaan siirretään Pyhäjärven ja Vaalan seurakunnat ja Mikkelin hiippakuntaan siirretään Pieksämäen seurakunta. Lapuan hiippakuntaan siirretään Hankasalmen ja Konneveden seurakunnat. Kuopion hiippakuntaan siirretään Kiteen ja Tohmajärven seurakunnat Mikkelin hiippakunnasta.

DIRECTOR MUSICES –ARVONIMI on myönnetty Kuopion tuomiokirkkoseurakunnan urkuri **Anu Pulkkiselle**. Lisäksi piispa **Jari Jolkkonen** myönsi rovastin arvonimet Järvi-Kuopion seurakunnan kirkkoherra **Reijo Leinolle** ja johtavalle oppilaitospastori **Raimo Hakkaraiselle**.

ARKKIPIISPA TAPIO LUOMA on myöntänyt Pyhän Henrikin ristin Helsingin emerituspiispa **Eero Huoviselle** sekä Mikael Agricolan ristin taitelija **Hannu Konolalle**. Hannu Konolan sakraalitilojen lasiteoksista tunnetuimpia ovat Juankosken kirkossa oleva *Liiton merkki* (1990) ja Kuopion Neulamäen kirkossa oleva *Sola Gratia* (1993).

RUKOILEN

Älköön mikään

Huolettako sinua.

Älköön mikään

Pelottako sinua.

Kaikki on ohimenevää.

Jumala ei muutu koskaan.

Kärsivällisyys voittaa kaiken.

Siltä, joka pysyy Jumalassa

Ei puutu mitään.

Jumala yksin riittää.

Avilan Teresan kirjanmerkkirukous

MUOVILLE KORVAAJA

puupohjaisista tuotteista

Suomalainen metsä tarjoaa taas kerran pelastusta ympäristölle ja taloudelle. Selluloosan uudet käyttöalueet ovat yllättäneet tutkijatkin.

Metsä, suomalaisten pyhä rauhoittumispaikka, paljastaa uusia salaisuuksiaan. Tällä kertaa se voi auttaa hajoamattoman muovin aiheuttamien globaalien ympäristöongelmien vähentämisessä.

Metsä oli 1900-luvun alussa suomalaisen talouden veturi. Jopa 95 prosenttia vientituloista tuli puusta 1920-luvulla. Puulla maksettiin myöhemmin sotakorvauksia ja hyvinvointivaltio rakennettiin hyvin pitkälle sen varassa.

”Sitten digitalisaation myötä alkoi metsäteollisuuden kriisi. Pakkoraossa löytyi valkoinen, hajuton, pehmeä ja lämmin luonnon rakennusaine sellu”, kuvaa Valtion Tutkimuslaitoksen VTT:n tutkimusprofessori **Ali Harlin**.

Suomalainen sellu on tulevaisuuden lupaus. Visio puun uusista käyttöalueista yhdistää ympäristöväen ja metsäteollisuuden tavoitteet. Sellun jalostus on myös yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti merkittävää.

”Sellun avulla voidaan estää ilmaston lämpenemistä. Ilmastovaikutus syntyy hiilinielusta ja öljypohjaisten materiaalien korvaamisesta: puukuitu on biopohjaista, kierrätettävää, biohajoavaa ja poltettunakin bioenergiaa.”

”Viidentoista vuoden aikana on opittu sellusta enemmän kuin sadassa vuodessa yhteensä. Sellusta löydetty uudet ominaisuudet vievät sen käyttömahdollisuudet uudelle tasolle: sellu varastoi ja annostelee kosteutta, hylkii rasvaa ja kestää lämpöä. Ruuanpakkauksena se estää hapen pääsyn sen läpi pilaamaan ruokaa. Sellu eristää sähköä, toimii rakennusmateriaalina ja julkaisualustana ja vaikka mitä”, Ali Harlin sanoo.

Sellu on jokaisen kasvin ainesosa, joka tekee rakenteeseen joustavuutta. Se on yleisin polymeerinen materiaali, nanoteknologiana erittäin luja materiaali hiilikuidun tavoin. Sellussa voi kasvat-
taa lääketieteen tarpeisiin kantasoluja tai kehon ”varaosia”, siitä voi kehit-

tää ihosiirteitä. Tietävästi kukaan ei ole selluloosalle allerginen.

”Verkon painoa sellusta ei saa, vaikea keksiä mihin sellusta ei ole”, Harlin hymyilee ja jatkaa:

”Miksi pitäisi hakata enemmän, jos saman tulon voi saada jalostamalla puuta korkeamman hinnan tuotteeksi? Sellusta saa satoja euroja tonnilta, mutta tekstiilikuituna siitä saa 2000–3000 euroa tonnilta.”

Puuvillan kasvatus vie tilaa ravinnontuotannolta

Kaikki alkoi aikanaan pakkausmateriaaleista: ”Huomattiin, että hampurilaisista ei edelleenkään voi lähettää netin kautta”. Muoviongelmaan havahduttiin jo 1970-luvulla, ja kymmenien metrien muovipyörteet kaikilla valtamerialueilla havaittiin 1990-luvulla. Jopa Kallavedestä on löydetty mikromuovia, jota irtoaa öljypohjaisia vaatteita kuten fleecettä pestäessä.

Vaatetusteollisuudessa puupohjaiset materiaalit voivat korvata puuvillaa, jonka kasvattaminen vie metsiltä ja ihmisten ravinnontuotannolta tilaa, ravinteita ja vettä.

”Jos tehdään tonnista sellua vaatteita, sillä korvataan seitsemän miljoonaa tonnia hiilidioksidia tekstiilivalmistuksessa. Jos sama suhde muutetaan hiilidioksidipäästöiksi, kestää metsiä rajustikin parturoida. Koko historiansa ajan öljyteollisuus on pyrkinyt estämään puun käyttöä.”

Puupohjaisen teollisuuden volyymi on samaa kokoluokkaa kuin muoviteollisuuden nykyään.

”Metsä ei ole koskaan kaatopaikka. Metsä ei ole myös ratkaisu epänormaaliin hiilenkiertoon”, sanoo VTT:n tutkimusprofessori Ali Harlin.

Harlin viittaa fossiilisten polttoainien käyttöön. Sen globaali kuriin saaminen on ilmastonmuutoksen avainasia.

Hiilenkierto on poliittisesti niin kuuma kysymys, että jopa Suomen hallitusneu-

votteluissa kysytään kantaa metsänhoidollisiin kysymyksiin. Kirkon ilmasto- ja energiastrategiassa katsotaan toiveikkaasti metsien hiilinieluihin muun energiankäytön kompensoijana. Ali Harlin muistuttaa:

”Jos tupruttaa fossiilista hiiltä taivaalle, sitä ei voi korvata metsää hakkaamatta jättämisellä. Metsä on osa luonnollista hiilen kiertoa, se käyttää maan pinnalla olevaa hiiltä. Kun öljyä kaivetaan maan syvyyksistä, silloin kaivetaan lisää hiiltä ilmakehään, mikä on ympäristölle aina vahingollista.”

”Metsien hiilivarasto ei kasva loputtomiin, aina lopulta se lahoamisen ja tuhojen tai hakkuiden kautta vapautuu kiertoon ja alkaa kasvaa uudelleen.” Sama tapahtuu myös turpeessa.

Hiilensidonta tasaantuu kun korvataan öljypohjaisia tuotteita.

”Keskustelu hakkuutavoista on lillukanvarsia. Luonnosta et erota, onko uusi metsä syntynyt metsäpalon, tuhojen vai hakkuiden jälkeen. Kiinnostavaa on, että aluksi avohakkuista vastustivat metsänomistajat, nyt ympäristöjärjestöt. Olenaisempi kysymys on pitkäkestoisuus: miten korvataan öljypohjaisia tuotteita, jolloin hiilensidonta tasaantuu, ja miten löydetään tasapaino kerskakulutuksen ja oikean kulutuksen tuotemäärän suhteen.”

”Avohakkuuta pitää tehdä kasvitautilien torjumiseksi ja metsän uudistamisen kannalta. Jatkuva kasvatus sopii Etelä-Suomeen, kun aikanaan siirrytään tammivihyhykkeeseen, eli lajien vaihtuminen voi toteutua hitaasti.”

Apua lääketieteelle ja jopa eläinten ruokintaan

Globaalisti metsäosaamisen kärkeen Harlin listaa Suomen lisäksi USA:n, ehkä Ranskan ja Saksan. Tuoteosaamisen osalta kärki muuttuu hiukan: Suomi, Ruotsi, Japani, Kanada, Itävalta. Brasilia ja Argentiina ovat kiinnostuneita kehittämisestä, koska niillä on laajoja metsiä.

”Metsästä voi lisäksi löytyä luontaisia tapoja hoitaa pienempiä kremppeja, jotta kaikkea ei ammuta antibiootilla kuten karpäsiä tykillä”, Harlin mainitsee esimerkiksi pihkan tehokkuuden makuuhaavojen ja diabeteksen synnyttämien haavojen hoidossa. Eläimille, esimerkiksi kanoille ulkomailla syötettäviä antibioottirehuja voisi mahdollisesti korvata puupohjaisilla aineilla parannetulla rehulla.

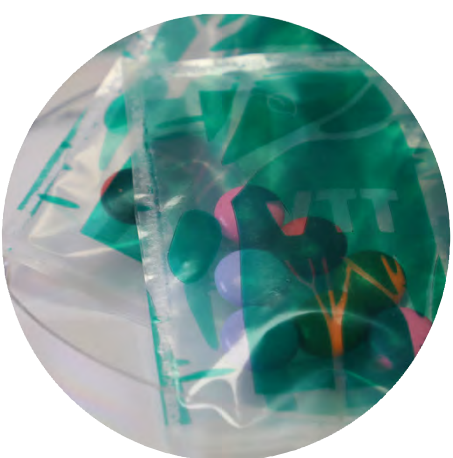
”Puu on itsessään taistellut kasvitau-
teja ja kaikenlaisia riesoja vastaan kuten ihminen, sillä on paljon vastakeinoja käytössään. Niitä emme vielä tarpeeksi tunne.”

”Tarvetta ja tahtotilaa puupohjaisten tuotteiden kehittämiseen tuntuu olevan. Pelkästään tämän vuoden puolella jokainen isompien ruokabrändien edustaja on käynyt juttelemassa kanssamme. Ihmiset ovat hereillä. Tutkimusrahoitusta on kohtalaisesti. Riittävätkö kyky ja osaaminen tuotteistaa ja riittävästi saada homma toimimaan kaupallisesti, en tiedä, mutta kansainvälinen yhteistyö auttaa”, sanoo Ali Harlin.

Mies on juuri matkalla ”kerjuureissulle” Brysseliin. Resursseja tarvitaan, jotta tutkimus voi jatkaa.

”Peli on kovaa, ja kovenee vain. Runkosarjasta semifinaaliin ja finaaliin päästäessä tarvitaan aivan eri lailla paukkuja kuin aikaisemmin.”

ULLA REMES
Kuvat: VTT

MITÄ MIELESSÄ?

ULLA REMES

Minipuutarha sopii vaikka parvekkeelle

Kuopion Vehmasmäen Martat pitävät tänä kesänä esillä kaupunkioloihin hyvin sopivaa minipuutarhaa. Se on noussut valtakunnallisesti kiinnostavaksi trendiksi.

Heikkisen kukkatarhalla järjestettiin toukokuun lopulla kaikille avoin, ilmainen Minipuutarha-kurssi. Kurssilla jokainen sai tehdä mieleisensä minipuutarhan. Vehmasmäen Marttojen pitkäaikainen puheenjohtaja **Terttu Ryhänen** ohjasi minipuutarhan tekoa muiden marttojen kanssa.

Mikä ja millainen on minipuutarha?

"Minipuutarha rakennetaan johonkin erilliseen astiaan tai koriin. Se on pieni puutarha, joka koostuu kasvista ja koristeista ja jonka voi itse rakentaa. Se, millainen se on tai sen pitää olla, on täysin vapaasti tekijän

päätettävissä. Toki valmiitakin malleja löytyy, jos haluaa niitä käyttää."

Voiko minipuutarhaa tehdä, jos on paljon poissa kotoa - kauan-ko voi olla poissa sen luota?

"Minipuutarhan voi rakentaa altakastelevan ruukun ympärille, jos tietää olevansa paljon poissa kotoa. Altakasteleva ruukku mahdollistaa poissaolot ja tasaa kastelun, joten minipuutarha ei ole erityisen sitova".

Kenelle ja mihin minipuutarha sopii?

"Minipuutarha sopii parvekkeelle tai pihaan, lapselle tai vanhukselle tai kenelle tahansa." "Useimmiten minipuutarhojen tekoon innostuvat lapset, mutta aikuisetkin ovat aivan hurautuneet tähän. Naiset huovuttavat villasta hahmoja kuten eläimiä. Lapset keräävät Kinder-munis-

ta yllätyksiä. Mistä tahansa voi oikeastaan tehdä osan minipuutarhaa."

Mitä tekeminen maksaa?

"Jos kerää materiaalit luonnosta tai kierrätysmateriaaleista, voi päästä ilmaiseksi työn makuun. Jos haluaa ostaa sekaan vaikka orvokin, se maksaa muutamia euroja. Ylärajaa ei tietenkään ole, koska aina voi parantaa ja laajentaa teosta. Myös astian voi valita käytetyistä tarpeettomista astioista, tehdä tai ostaa tai teettää miten hienon haluaa."

Mistä löydän ohjeita aloittamiseen?

"Marttojen sivuilla on ohjeita martat.fi. Momenlaista materiaalia ja ideoita löytyy googlaamalla. Tämä on ehdottomasti harrastus joka kannattaa aloittaa, se palkitsee!"

ULLA REMES

NIMELTÄ KUTSUTTU

Toukokuu on juhlakuu

Viisivuotias **Maisa** hämmästytti outoa kysymystä: mitä jos ei olisi omaa nimeä? Miten äiti kutsuisi? Ja jos jotenkin kutsuisi, tulisivatko silloin paikalle myös pikkusiskot **Martta** ja **Muusa**?

Kun äiti **Kristiina Poutiainen** odotti Maisaa, hän piti vauvaa itsestään selvästi oman rakkaan mummonsensa mukaan Marttana.

"Kun vauva syntyi, hän ei näyttänyt ollenkaan Martalta. Piti miettiä uutta nimeä ja niin vauva alkoi näyttää Maisalta, vaikka ei tunnettu yhtään Maisanimestä ja nimikin oli tuttu korkeintaan Tenavista", kertoo Kristiina Poutiainen.

Maisa sai toiseksi nimekseen Liisa, koska äidin elämässä on ollut niin monta ihanaa ja tärkeää Liisaa. Kolmas nimi Kaarina tulee isomummin ja mummin mukaan.

Niinpä kun Martta syntyi, nimi olikin valmiina. Sen verran Tena-

vat vielä kummittelivat perheessä, että Martta sai toiseksi nimekseen Pipsan ja kolmanneksi jälleen suvusta nimen Kerttuli.

Kolmas tytär sai nimen Muusa. Isovanhemmat eivät olleet ristiäisissä uskoa korviaan.

"Muusa sopii suuhun ja on nimenä kaunis. Se on myös hauska muistuma ihanasta Kirsi Kunnaksen runosta."

Muusa sai suvusta muut nimensä Ilta Hilikka, tosin Iltaa oli jo ehdottanut 3-vuotiaaksi hyvin kekseliäs Maisakin.

Maisa, Martta ja Muusa kantavat tuhatvuotista nimiperinnettä, sillä Maisa on muunnos Mariasta. Heprealaista alkupeirää olevat Maria ja Martta tunnetaan suomalaisnimityksessäkin jo keskiajalla. Muusa taas pohjautuu antiikin Kreikan mytologiaan. Muusa oli taiteiden ja tietei-

den jumalatar, mutta kalenterinimenä se palautuu katolisten Musa-pyhimykseen.

Toukokuussa tässä perheessä juhlitaan, sillä ensin on Muusan nimipäivä 16.5. ortodoksisen kalenterin mukaan, sitten Maisan nimipäivä 17.5. ja heti perään Martan syntymäpäivä.

KAIIJA VUORIO

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

**Hautaustoimisto
Parviainen Oy**

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 017-261 3065, 040-505 6287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

Esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 400 € + kulut + alv. 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio

puh. 017 282 2211 • faksi 017 282 3101

www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO.OY

Ville Heikinheimo, Kristian Kakko, Anu Kolari,
Seppo Kolari, Katriina Manninen, Matti Reinikainen,
Ville-Veikko Sallinen

Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax
www.kolari-co.fi

Ridea Oy "Ruokaidea"

Pitopalvelu kaikkiin Elämäsi Tilaisuuksiin

• Muistotilaisuudet • Häät • Kastejuhlat • Kotijuhlat • Yritystilaisuudet • Astiavuokraus

Keittiömestari Anna-Liisa Virtanen

045-1079910 • lipevirtanen@gmail.com

19 53
**KUOPION
HAUTAUSTOIMISTO
NIIRANEN**

HAUTAUSALAN AMMATTILAISET

**KUOPION HAUTAUSTOIMISTO NIIRANEN
& KOIVUMÄEN KARTANO**

Kuopion hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

MYSTEERI RATKEAA

virtuaalikartan ja tehtävien avulla

Yö Tuomiokirkossa aloitettiin selvittämällä Vahtivuoren mysteeri.

Kuopion Tuomiokirkon katto-kruunuissa palavat sadat kynttilät, ja valkoiseksi rapattu katto on värjäytynyt kauniin violetiksi valonheittimien ansiosta. Kirkkosalissa parisataa kuulijaa seuraa keskittyneesti pohjanmaalaisen pop-yhtye SAVEn esitystä. Nuorisotyönohjaaja **Anton Berg** istuu takarivissä ja valmistautuu esittelemään illan seuraavan ohjelmanumeron.

”Nuorten yö kirkossa on Kuopion seurakuntien yhteinen tapahtuma. Tarjolla on monenlaista ohjelmaa, joista osa on kaikille avoimia. Yöpymään on ilmoittautunut 39 henkilöä työntekijöiden lisäksi”, Berg kertoo.

Kirkossa nukkuminen on myös Bergille itselleen uusi kokemus. Tosin unta ei ole paljon odotettavissa, sillä Berg jakaa yövahtivuoron kolmen muun seurakunnan työntekijän kanssa.

”Kolme tuntia unta voi olla aika realistinen tavoite. Onneksi minulle ei ole jaettu vastuutehtäviä aamun messuun!”

Oma ilmapatja mukana

Emma Vepsäläinen ja **Anna Ritanen** ovat paraikaa lähdessä Tuomiokirkosta kohti mysteeripelin tapahtumapaikkana toimivaa keskusseurakuntataloa. Kello on jo seitsemän illalla, mutta näiden nuorten seikkailu on vasta alussa. Odotukset illalta ovat positiivisia, eivätkä he usko, että aika ehtii käydä pitkäksi.

”Eniten odotin tältä illalta SAVE:n keikkaa, sillä en ollut koskaan kuullut bändistä. Se oli tosi hyvä! Myös mysteeripeli on jännä, koska emme osaa edes kuvitella, millainen se voisi olla”, Ritanen sanoo.

Tuomiokirkko tulee olemaan tytöille erikoisin yöpymispaikka teltan jälkeen. Tosin majoittuminen tehdään tyylillä, eikä kovalla kirkonpenkillä kärvisteily kuulu tyttöjen suunnitelmiin.

ELINA KNUUTILA

”Meillä on mukana 120-senttinen ilmapatja, paksut peitot, omat tyynyt ja karkkia”, Vepsäläinen nauraa.

Bergin yhdessä vaimonsa ja nuorisotyönohjaaja **Atte Kääriäisen** kanssa ideoitu Vahtivuoren mysteeripeli toteutetaan Suokadun keskusseurakuntatalon tiloissa. Pelin ideana on ratkoa 4-5 hengen ryhmässä erilaisia ajattelua ja toimintaa vaativia tehtäviä, joiden menestyksekkäästä suorittamisesta kukin ryhmä saa tietyn määrän pisteitä. Pisteet muunnetaan lopputehävän äärellä sekunneiksi. Tehtävärastit löytyvät virtuaalisen kartan avulla.

”Lopussa näytän osallistujille joukon kuvia. Sekunnit ovat se aika, minkä kukin ryhmä saa kuvia katsoa. Tämän jälkeen heidän pitää arvata, mikä tarina kuvatarvoituksen taakse piiloutuu.”

Kuvissa näkyvät muun muassa lintu, alttari ja ehtoolliskalustoa, lapsi vanhempien, flyygeli.

Berg myöntää, että täydellisen ratkaisun keksiminen on vaikeaa, eikä se toisaalta edes ole pelin varsinainen päämäärä.

”Tärkeintä on, että pelin myötä nuorilla on hauskaa ja saamme heidät keksimään tarinan, joka pohjautuu heille näytettyihin kuviin. Palkintona osallistumisesta jokainen joukkue saa karkkipussin”, Berg sanoo.

Nuorten toteuttaman aamumessun voi käydä katsomassa osoitteesta virtuaalikirKKO.fi otsikolla Messu Kuopio 5.5.2019 klo 10.

MAIJU KORHONEN

MYSTEERIPELIN loppumysteeri on kuva-arvoitus. Osallistujien tehtävänä on arvata kuvien taakse kätkeytyvä tarina.

MAIJU KORHONEN

KOLUMNI

Armoa ja aurinkoa

Kirjoitan tätä tekstiä aurinkotuolissa ja samalla lapseni leikkivät viereisellä aurinkotuolilla. Välillä he kysyvät, joko tulen uimaan. Kohta taidan mennäkin, koska vesi täällä on jo aika lämmintä. Terveiset siis Espanjan Aurinkorannikolta.

Olen ollut täällä pian kolme kuukautta ja tämä aika ei suinkaan ole pelkäämään mennyt aurinkotuolissa lämpöä, mutta sitäkin kiireetöntä olemista tähän aikaan on mahtunut. Olen käynyt täällä ensimmäisen kerran 14-vuotiaana lomalla ja sitä seurasi muutama muukin lomamatka.

Yksi noista kerroista oli erityisen mieleenpainuva siihen kuuluvan

rukouksen takia. Tuolloin olin 15-vuotias. Mieltäni painoivat monenlaiset murheet. Kova vatsakipu vaivasi myös lentokentällä ennen kotiinlähtöä. Silloin minua kutsui penkillä istuva nainen ja kysyi voisiko rukoilla puolestani. Vastasin myöntävästi ja se kannatti, kipu nimitäin helpotti ja lentomatka kotiin sujui hyvin. Tämä rukous on kantanut myös pidempään, koska se sai minut pohtimaan väistämättömiä muutoksia elämässäni, että se kulki parempaan suuntaan.

Tämän kolmen kuukauden ajan olen tehnyt sosionomi-diakoniopintoihini kuuluvaa työharjoittelua Aurinkorannikon suomalaisessa seurakunnassa. Koen tämän matkan olevan

osa sitä johdatusta, joka alkoi tuosta rukouksesta täällä 16 vuotta sitten.

Auringonpaisteen lisäksi olen nähnyt monenlaista avuntarvetta suomalaisten keskuudessa ja harjoittelijainakin olen pyrkinyt oman osani antamaan tähän auttamistyöhön. Minulle on tärkeää, että olen saanut auttaa. Ensimmäistä kertaa elämässäni olen myös ollut valmistelemassa ja luke-massa esirukousta.

Rukous kantaa myös tänäkin päivänä.

JENNI NISKANEN

Aineeton kulttuuriperintö

Talkoot, laulaminen, kynttilöiden sytyttäminen ja kukkien istuttaminen, kaikenlaiset tavat ja taidot ovat aineetonta kulttuuriperintöä. Sitä pitää tietoisesti vaalia.

SUVISEUROJEN KUVAPALVELU

Monet tutut tavat – vaikkapa muistokynttilöiden vieni haudoille – ovat kirkon aineetonta kulttuuriperintöä, jota halutaan vaalia. Tästä syystä seurakunnissa lähivuosina dokumentoidaan kirkollisen kulttuuriperinnön paikalliset erityispiirteet.

Aineettomalla kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan kirkon elävää perintöä: henkistä ja hengellistä perinnettä, esimerkiksi kirkkomusiikkia, kirkollista tapakulttuuria ja jumalanpalveluskäytäntöjä.

”Aineeton kulttuuriperintö ei ole menneisyyttä vaan tässä hetkessä elävää: asioita, käytäntöjä, tietoja, taitoja, rituaaleja, tapoja ja arvoja”, tiivistää kulttuuriperintöasiantuntija **Saana Tammisto** Kirkkohallituksesta.

Kirkolle laadittiin pari vuotta sitten kulttuuriperintöstrategia. Aiemmin kirkon aineetonta kulttuuriperintöä ei juuri oltu huomioitu, mutta Tammiston mukaan kirkko ei tule strategiallaan jälkijunassa: aineettoman kulttuuriperinnön suojelu on

melko uusi asia ihan maailmanlaajuisestikin.

Tavoitteena on, että vuoteen 2024 mennessä kirkollisen kulttuuriperinnön alueelliset ja paikalliset erityispiirteet tunnistettaisiin seurakunnissa voimavaraksi.

Tunnistaako yhteisö perintönsä?

Tällä hetkellä etenkin aineeton kulttuuriperintö tunnistetaan seurakunnissa vaihtelevasti.

”Kirkoissamme on keskiaikaisia puuveistoksia, vanhaa ehtoollisvälineistöä, iäkkäitä alttaritauluja ja ylipäätään aineellista kulttuuriperintöä, jonka arvo on helppo havaita – ja jonka arvon voi määritellä jokin muukin taho kuin seurakunta itse, vaikkapa Museovirasto.”

”Aineeton kulttuuriperintö on ennemminkin sellaista, jonka arvon yhteisöt itse tunnistavat.”

Aineeton kulttuuriperintö on jota-kin, joka tehdään tiettyssä seurakunnassa

tietyllä tavalla. Tammisto ottaa esimerkiksi kuolinkellojen soiton. Sen toteuttamisessa saattaa olla suuriakin eroja Itä-Suomen ja Länsi-Suomen välillä.

”Samoin hautajaisiin ylipäätään voi liittyä hyvinkin isoja eroja paikkakunnittain. Ei tule usein edes ajatelleeksi, että oman seurakunnan tuttu asia tehdäänkin eri tavalla jossakin muualla.”

Aineettoman kulttuuriperinnön säilyttäminen lähtee Tammiston mukaan siitä, että seurakunta itse tunnistaa ja arvottaa, mitä halutaan vaalia sekä siirtää tuleville sukupolville.

”Ei määrittelemisen välttämättä helpoa ole, mutta se on samalla identiteettityötä. Saamme käsityksen, keitä me olemme ja mistä tulemme.”

Kartoitusta odotetaan

Aineettoman kulttuuriperinnön dokumentointia ei ole vielä aloitettu.

”Kirkko tarvitsee tähän työhön yhteistyökumppaneita. Sellaisia voisivat olla

esimerkiksi Suomalaisen kirjallisuuden seura, Museovirasto sekä yliopistot ja muut tutkimuslaitokset.”

”Kulttuuriperintö on voima, joka kantaa. Sieltä voidaan ammentaa voimaa ja yhteisöllisyyttä.”

Kulttuuriperinnön kirjaaminen on Tammiston mukaan työkalu ymmärtää menneyttä ja sitä kautta itseä. Aineettoman kulttuuriperinnön suojelu tukee sukupolvien jatkumoa.

”Aineeton kulttuuriperintö on kirkon muisti”, Tammisto tiivistää.

Kulttuuriperintötietouden vaalimisen suurena haasteena Tammisto pitää tiedon puutetta. Kulttuuriperintö on kirkollisen toiminnan ydintä. Se lävistää seurakunnan kaiken toiminnan, kaikki työalat.

”Silti seurakuntien työntekijöistä ainoastaan suntioiden koulutukseen kuuluu edes ihan pieni siivu kulttuuriperintö-asiaa. Esimerkiksi pappien koulutuksessa asiaa ei käsitellä lainkaan”, Tammisto harmittelee.

MINNA KOLISTAJA

Maaseudulla elävät perinteet vahvoina

Kuopion seurakunnissa Järvi-Kuopio on oma erityinen kokonaisuutensa lukuisine pikkukylineen ja laajoine maaseutualueineen.

Nilsiläissyntyinen, juurilleen palannut Järvi-Kuopion kappalainen **Raili Pursiainen** mieltii hetken. Kauan ei tarvitse miettiä, kun kotiseudun aineetonta perintöä alkaa jo **Ukko-Paavon** maisemissa nousta esiin.

”Kotiseuraturat ovat tärkeitä kokoontumisia. Kyläläiset näkevät toisiaan, saavat haastella keskenään ja kahvitella. Naapurikin otetaan kyytiin seuroihin.”

Maalaiskyllissä elämäntavat ovat vielä erilaiset kuin kaupungeissa.

”Kyllä maalla on vanhat tavat vielä enemmän hengissä kuin kaupungissa.

Lapset tuodaan kasteelle, pappi pyydetään mukaan muistotilaisuuksiin ja muihin juhliin ja virsiä osataan veisata jokaisesta virsikirjan osastosta. Tai ainakin vanhempi väki osaa.”

Ennen hautajaisvieraat kutsuttiin avoimella lehti-ilmoituksella.

”Hautajaisissa halutaan yhä usein peittää arkku hautaan. Haudan kokonaan umpeen luominenhan ei ole mahdollista haudan tukirakenteiden takia, mutta arkun kanteen asti hauta täytetään kunnoitukseksi vainajalle. Muutaman kerran olen ollut mukana, kun vainaja on käytetty vielä kotipihassa ja arkkukin aukaistu. Useimmiten vainajaa katsotaan ruumishuoneella.”

Aineetonta perintöä maaseudulla näkyy yhteisöllisyydessä:

”Naapuria autetaan ja pidetään huolta, ja tarvittaessa hankitaan muuta apua. Yhteisöllisyys on edelleen voimissaan, joskaan ei niin tiiviinä kuin aikaisemmin. Lapssaunoissa vauvan synnyttyä käydään edelleen joillakin kylillä ja viedään yhteisiä viemisiä. Toukosiunaus pelloilla on myös jokavuotinen perinne, joka elää Eläkeliiton ansiosta.”

Hiljaisesti kotona näkyy myös asioita, jotka liittyvät perinteisiin; rituaaleja ja ruokia.

”Leipätaikinan päälle moni emäntä tekee ristin. Kalakukkoa syödään kyllä, mutta kokkelpiimä on melkein hävinnyt.”

Nilsin aluepappi Raili Pursiaisesta, joka tunnetaan myös savonkielelle käännetystä Katkismuksesta, parasta kuitenkin on murre:

”Minusta parasta aineetonta perintöä on murre; se kokonainen hötkylemätön savolainen elämäntapa. Se on se tapa käyttää huumoria vastoinikäymisten edessä. Se on se tapa aina auttaa lähimmäistä.”

Sitten Raili Pursiainen lähtee nostaamaan kehitysvammaisten rippikoulun väen kanssa lippua ensimmäistä kertaa tälle kesää salkoon – yksi aineettoman perinnön ele sekin.

ULLA REMES

on KIRKKON MUISTI

LESTADIOLAISSUORTEN keskuudessa elää voimakas yhteislaulun perinne oman paikkakunnan seuroissa ja isommissa seuroissa.

Kuopion erityisyytenä musiikki

Kuopion erityisenä piirteenä aineettoman kulttuuriperinnön vaalimisessa on sen musiikkikaupunkiluonne: Taideyliopisto eli entinen Sibelius-Akatemia kouluttaa kirkkomuusikoita Kuopiossa Helsingin lisäksi.

”Musiikki on erittäin tärkeää; mitä olisivat joulu ja pääsiäinen ilman rikasta laulettua tai soitettua musiikkia? Kirkkomusiikin tulee edelleen kantaa alkukirkosta asti periytyviä arvojaan.”

Taideyliopiston Kuopion yksikön ainejohtaja **Seppo Kirkinen** mukaan koko nykyisen länsimaisen musiikkimme alkujuuri on ensimmäisten vuosisatojen kristillisessä musiikissa, jolla oli palvelu- ja säestystehtävä liturgiassa. Musiikki selvensi pyhiä tekstejä.

Savon alueella tyypillistä aineetonta musiikkiperintöä kysyttäessä johtajalta avautuu värikäs historia alkukirkon aikaisesta pakanallisesta, aistivoimaisesta musiikista alkaen: ”Sitä vierastettiin ja siihen tehtiin pesäero.”

Laulut lasten sydämiin

”Kuopion ensimmäisen kirkon valmistumisesta vuodesta 1552 lähtien on täällä kirkoissa jumalanpalveluksissa veisattu ja osallistuttu liturgiaan. Ruotsin vallan aikana oli sotaväellä Kuopiossa oma soitto-kunta. 1700-luvun lopulla Kuopiossa toimi Kuopion Musikaalinen Seura, jolla myös oli oma soitto-kuntansa.”

1800-luvulla Kuopion musiikkilämä oli jo vilkasta. Kuopion Kirkollislauluseura aloitti 1880-luvulla tuomiokirkossa adventtisunnuntain **Voglerin** Hoosianna -hymnin laulamisen perinteen, joka on jatkunut sieltä saakka.

Kuopion seudulla elää vahvana herätysliikkeiden perintö ja kuorolaulu monissa yhteyksissä. Herännäisyydellä on ollut

vahva vaikutus Kuopion alueen veisuuperinteessä.

”Vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen lauluperinteellä on vahva jalansija nykyään Kuopiossa. Vanhoillislestadiolaisen nuorten yhteistä laulua on voinut jo vuosia kuunnella ja itsekin osallistua siihen talvisaikaan perjantai-iltaisin tuomiokirkossa.”

Viikoittain Rauhanyhdistykselle kokoontuu paikallinen yli tuhannen ihmisen yhteisö, joukossa paljon lapsia. Hengellisten laulujen merkitys kristitylle on Kirkisen mukaan suuri jo aivan pienestä pitäen.

”Monet hengelliset lasten laulut ja virret on laulettu lasten sydämiin jo alle kouluikäisinä. Ne luovat turvallista pohjaa tuleviin elämän mukanaan tuomiin haasteisiin. Lapsena ja myöhemminkin kuullulla ja opitulla itsellemme merkityksellisellä hengellisellä laululla on meihin voimaannuttava vaikutus.”

”Elämän loppupäässä saattaa käydä niin, että kun tietoisuus hämärtyy ja puhe sammaltaa, niin tutun hengellisen laulun myötä tulee kirkkaita hetkiä ja sydämen halu laulaa mukana: ”Sydämessä soi jo ääni taivaan kiitossävelten. Toivossa nyt noston pääni, uutta maata tähyilen. Uutta virttä Karitsalle siellä sitten veisataan, ylistystä Jumalalle väsymättä milloinkaan.” Minusta tämä on enemmän kuin merkittävää”, Seppo Kirkinen sanoo ja hymyilevä mies vakavoituu. Silmät hymyilevät edelleen.

Kahtiajakautuminen näkyy

Sibelius-Akatemian pianonsoiton opettaja, pedagogiikasta väitellyt **Olli Rantala** arvioi musiikin perintöä: se vaikuttaa

arkielämässä eniten taustalla. Sen esille ottaminen merkitsee aina jossakin määrin arkitodellisuuden murtamista.

”Arvokasta tulevaisuuden kannalta on kulttuurin kehittäminen, osaamisen edistäminen ja laatu-tietoisuuden kehittäminen. Vähemmän arvokasta on musiikin laajoja kansanryhmiä kokoava tenho. Vaalimista vie eteenpäin koulutuksen laajentaminen kaikkien ikäluokkien osalle.”

Musiikkiperinnön vaaliminen on Rantalasta tahdon asia, jossa näkyy rappeutusta.

”Aiemmin musiikin laadun vaaliminen oli koko yhteiskunnan asia, nykypäivinä pieni vähemmistö on liikkeellä ja elää musiikkikulttuurin parhaimman osan nautinnan piirissä. Ryhmä, joka pitää musiikkia viihteenä tai koristeena, muodostaa suurimman osa ihmisistä.”

”Näiden ryhmien välillä on yhä kasvava juopa, koska klassisen taidemusiikin harrastajien mahdollisuudet hakeutua musiikin pariin ovat kasvaneet ennennäkemättömiksi samalla kun yleissivistävän koulun musiikkikoulutuksellinen kunnianhimo on laantunut.”

Musiikkioppilaitokset varhaiskasvatuksesta alkaen ovat Rantalan mielestä valopilkku synkeässä kehityksessä. Opettaja toivoo lainsäätäjän vahvistavan musiikkioppilaitosten yhteiskunnallista tehtävää.

”Nopeassa maallistumiskehityksessä kirkkomusiikki vahvistaa ja ylläpi-

tää kirkon opetuksen vastakulttuuri-luonnetta. Merkittävimpana kirkon musiikissa pidän optimistista näköalaa.”

”Kirkko on ajoittain pyrkinyt ottamaan osaa kuulijoiden keräämisestä käytävään kilpailuun, mutta tuloksia en voi pitää onnistuneina.”

Rantala arvioi, että evankelisluterilaisen kirkon osalta musiikin koulutus Savossa on elänyt merkittävän hyvää kautta. Kuopiossa vuonna 1960 alkanut kirkkomusiikkojen koulutus on kehittynyt hyvin ja säteilee monin tavoin Savon ja koko Itä-Suomen alueelle tuoden elinvoimaa myös musiikkioppilaitoksille.

”Hengellisen laulamisen into taas on kokenut epätaisaista kehitystä. Laulaminen on menettänyt asemaansa yhteisessä ajan viettämisessä.”

Yksi esimerkki voimakkaasta vastakulttuurista on vanhoillislestadiolaisuuden lauluperinne, jonka sekä Kirkinen että Rantala ottavat esille.

”Laulamisen spontaanisuus on siinä vielä varsin hyvällä tasolla. Perinnettä sinänsä ei haluta korostaa yhteisön varsinaisena ydinviestinä. Laulujen yleisävy on lohduttavaa, rohkaisevaa, se on myös kiitollisuuden ilmausta. Sellaisena niiden laulaminen yhdessä on voimakas yhteisöllinen kokemus. Sen musiikillinen voima nostaa arkitodellisuuden yläpuolelle”, kiteyttää Olli Rantala.

ULLA REMES

Aineetonta ja aineellista kulttuuriperintöä

- ✦ Kirkollisella kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan aineellista, henkistä ja hengellistä perintöä, joka on syntynyt ihmisen toiminnasta.
- ✦ Aineettomalla kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan kirkon elävää perintöä: henkistä ja hengellistä perinnettä, esimerkiksi kirkkomusiikkia, kirkollista tapakulttuuria ja jumalanpalveluskäytäntöjä.
- ✦ Aineelliseen kulttuuriperintöön kuuluvat kulttuuriympäristö ja maisema, kirkollinen rakennusperintö, muinaisjäänne- ja kirkollinen esineistö ja taide.
- ✦ Aineellinen kulttuuriperintö on aineettoman perinnön välittäjä ja ilmentäjä.

KATUJEN TEOLOGIA kosketti tutkijaa

Uusi elämäntarina alkoi syntyä, kun päihteistä irti päässeet löysivät toivon. Raamattu antoi lupauksia ja oikeuksia, joita he eivät kokeneet muuten saavansa.

UNSPLASH

Päihteistä irti päässeet kertoivat, mitkä raamatunkohdat ja hengelliset laulut ovat auttaneet heitä raitistumisessa. Yksi tärkeistä kohdista päihdeongelmallisille, rajua elämää eläneille, on Roomalaiskirjeessä: ”Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat.”

Oppinut mies, filosofian ja teologian tohtori **Pekka Lund** sanoo olevansa syvästi otettu entisten päihdeongelmaisten raamatuntulkinnasta.

”Heille tärkein kysymys Raamatun äärellä ei ollut, onko heidän tulkintansa tekstistä universaalinen ja ikaikainen oppi ja totuus tai ajatteleeko Raamatua lukeva naapuri varmasti asiasta samalla tavoin. Heidän tulkintansa oli totta heille itselleen – ja se riitti.”

Lund ja 21 päihteistä kuiville selvinnyttä henkilöä kohtasivat, kun Lund teki viime kesänä hyväksytyä väitöskirjaa. Haastatteluissa väitöstä varten hän perehtyi siihen, miten kristinusko, Raamatun lauseet ja hengelliset laulut, ovat tukeneet irrottautumista päihteistä.

Lund selvittää, että päihdeongelmas-
ta toipuminen on usein paljon muutakin kuin pelkästään vapautumista päih-
teiden käytöstä. Toipumiseen kuuluu
olennaisesti uuden elämän rakenta-
minen raittiina. Tutkija puhuu uuden
elämäntarinan kirjoittamisesta.

Tässä tarinassa olennaisena asia-
na voi olla vaikkapa Apostolien teko-
jen raamatunkohta, jossa Jeesuksen
seuralaiset Pietari ja Johannes saavat
arvostusta, vaikka he ovat – Raama-
tun mukaan – oppimattomia kansan-
miehiä.

Jeesuksen seurassa irti viinaputkesta

”Jeesuksen kautta katkeaa viinaputki” on tuttu hokema ainakin osassa hengellisiä piirejä.

Kun Lund selvitti väitöskirjaansa varten Raamatun roolia toipumisessa, kaipasi hän haastateltavaksi sellaisia entisiä päihderiippuvaisia, jotka itse määrittivät, että kristinusko oli auttanut heitä toipumisessa kohti päihteetöntä elämää.

Lund kertoo, että haasteltavat, joilla osalla oli taustallaan hyvin rankkaa ja pitkään jatkunutta päihteiden käyttöä, olivat valinneet tapaamiseen raamatuntekstejä, jotka he kokivat merkitykselliseksi omassa selviytymisessään.

Lund huomasi, että näitä raamatunkohtia yhdisti seuraava asia: Raamattu nähtiin ja ymmärrettiin auktoriteettina, joka pystyi antamaan sellaisia lupauksia ja oikeuksia, joita nämä miehet, joukossa myös muutama nainen, eivät kokeneet muuten saavansa ja omaavansa.

On oikeus jatkaa elämää

Lundille selvisi, että päihteiden käytön lopettamisessa ja uuden päihteettömän elämän aloittamisessa auttoivat ennen muuta tekstit, jotka korostivat oikeutta jatkaa elämistä menneisyydestä huolimatta ja jotka puhuivat oikeudesta ripustautua Jumalaan omien voimien sijaan.

Tällaisten raamatunkohtien viesti oli, ettei päihteiden ehdolla eletystä elämästä tarvitse selvittää itse, onnistuminen ei ole vain itsestä kiinni.

”Kerrotut korostukset liittyivät erityisesti toipumisen varhaiseen vaiheeseen, ajanjaksoon, jolloin päihteiden käyttö oli lopetettu.”

Lund mainitsee tässä kohdin yhdeksi esimerkiksi Vanhan testamentin Jesajan kirjasta kohdan, jossa kuvaillaan anteeksi antamista näin: ”*Vaikka teidän syntinne ovat veriruskeat, tulevat ne lumivalkeiksi; vaikka ne ovat purppuranpunaiset, tulevat ne villanvalkoisiksi.*”

”Kun päihteettömyys jatkui elämässä, raittiuteen pyrkivien pohdintoissa nousi esille uusia kysymyksiä. Ne liittyivät usein syyllisyyteen ja häpeän kokemuksiin entisessä ’rosoisessa’ elämässä”, Lund kertoo.

Esimerkiksi pääsiäiseen liittyvä tapahtuma, Jeesus ristillä, puhui osalle haasteltavista enemmän häpeästä kuin syyllisyydestä.

”Ristilöökertomus nähtiin Jeesuksen häväistyksenä. Tästä syntyi tulkin-
taa, ettei kenenkään tarvitse loputto-
miin hävetä, koska Jeesus on jo koke-
nut häpeän.”

Jumala tietää, miten elämä on mennyt

Häpeän kokemuksista vapautumisessa oli useammalle olennaista myös tulkinta Psalmista 139: ”*Herra, sinä tutkit minua ja tunnet minut. Istunpa minä tahi nousen, sinä sen tiedät...*”

”Ihmisen murehtien omaa kohtaloaan – miksi elin niin kuin elin – nousee tärkeäksi ajatus, että Jumala tietää ihmisen elämän kulun. Hän on nähnyt ja tietää myös aiemman huonomman elämän. Jumalan tiedossa on mennyt aika, tämä hetki ja tuleva.”

”Mitään ei ihmisen tarvitse yksin murehtia”, Lund selvittää haastateltaviansa raamatuntulkintaa, joissa painotuu ihmisen oikeus epäonnistua mutta myös oikeus hyvään elämään kaiken koetun jälkeen.

Yksi Raamatun anti tässä pohdinnassa oli myös teksti Paavalin kirjeessä roomalaisille. Kahdeksannen luvun ensimmäinen lause menee näin: ”*Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat.*”

Sudanilaiset vastuunkantajat koolla

SUDANILAISET KRISTITYT vastuunkantajat olivat kool- la Poukamassa viikonloppuna 10.-12.5. Väkeä oli Vantaalta, Oulusta, Vaasasta, Mikkelistä, Kotkasta, Kouvolaasta ja Kuopiosta.

Oululainen **Gumo Kok** puhui eri seurakuntiin kuuluvien yhteydestä ja sen ylläpitämisen tärkeydestä. Muina luennoilla, ryhmätöissä ja keskusteluissa käsiteltyinä teemoina olivat vastuu lapsista ja nuorista ja nuorten kasvattaminen vastuuseen seurakunnissa.

Myös seurakunnan johtamisen haasteet ja sudanilaisten yhteisöjen toiminta herättivät vilkasta keskustelua.

Sauna oli käytössä molempina iltoina ja illat venyivät lähes puoleen yöhön.

Sudanilaisilla on perheleiri Jyväskylän Vesalassa kesäkuussa ja naisten leiri Tuusniemen Hupeissa heinäkuussa. Kuopion työntekijät saivat kiitosta monivuotisesta aktiivisesta yhteistyöstä.

MARTTI OLSEN

ÄITEJÄ MUISTETTIIN, vasemmalta Mary Agum Kow, Amouna Ablelrahinm ja Luci Toutou.

Raamatunkohta julisti Lundin haasteltaville armollista tulkintaa menneestä elämästä: vääryyksiä ei tarvitse hyvittää.

Lund toteaa arvostavansa haastateltavien kykyä integroida, yhdistää ja liittää kokonaisuudeksi entinen ja uusi elämä.

”Mennyttä ei ole hyvä jättää taakseen käsittelemättä sitä jollakin tavoin”, hän toteaa.

Kadotus ei ole viimeinen sana

Kun *Paavalin kirje Filippiiläisille* kehoittaa iloitsemaan, päihteistä toipuvalle rohkaisu on omaksuttavissa ehkä vasta pitkän kehityksen jälkeen – sitten kun on aika kirjoittaa uusi elämäntarina, johon kuuluu lopulta ja oikeutetusti myös ilo.

”Keskiluokkaiselle pärjääjälle oikeus iloitsemiseen saattaa olla itsestäänselvyys, mutta kaksikymmentä vuotta päihde-elämää eläneelle tällainen näkökulma ei ole perusolettamus ja ilmeinen asia.” Lund ottaa vielä yhden esimerkin Raamatusta, tällä kertaa Matteuksen evankeliumin kultaista säännöstä: *”Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille.”*

”Oman itseymmärryksen kannalta on aivan eri asia olla päihdeongelmainen kuin nähdä itsensä lähimmäistään rakastavana ihmisenä. Jälkimmäinen antaa arvokkuuden tunteen: minä olen se, joka rakastaa toisia ihmisiä.”

Golgatan veressä voima on

Sininauhaliitossa kehittämis- ja tutkimuspäällikkönä työskentelevä Pekka Lund kertoo 21 haastateltavansa taustoista vielä sen, että osalla heistä oli raittiuden alkuaikoina hyvinkin kiinteä suhde seurakuntaan tai johonkin kristilliseen yhdistykseen.

Myöhemmin yhteys oli muuttunut väljemmäksi: näin oli käynyt yli puolelle haastateltavista.

Lundin tutkimus paljasti myös, että irtautumisessa päihteistä ja uuden elämän rakentamisessa tärkeitä hengellisyyden tukipilareita olivat Raamatun tekstien lisäksi myös monet hengelliset laulut, kuten *Golgatan veressä voima on*.

”Tärkeiksi koettiin laulut, jotka puhuvat sovituksista, syntien anteeksisaamisesta.”

Lund mainitsee toisenkin kappaleen nimeltään *Saviruukku*.

”Kappale kertoo vertauskuvan avulla, kuinka *”kallista halpa savikin Mestarin kädessä ois”*. Jälleen kerran sanon, että tällainen hengellinen puhe ’satuttaa’ ehkä eri tavoin ihmistä, jolla on takanaan rankka menneisyys kuin sellaista, jonka tausta on erilainen, ei niin rosainen.”

”Oivallus siitä, että saa nähdä itsensä arvokkaana, saattaa olla kovan elämän eläneelle lähes pyhä kokemus.”

Lundin työpaikka, Sininauhaliitto, on valtakunnallinen asiantuntija ja toimija päihteisiin sekä syrjäytymiseen liittyvissä kysymyksissä.

Jutun taustamateriaalina on käytetty Pekka Lundin kirjoittamaa artikkelia Diakonia-lehdessä 4/2018

RIITTA HIRVONEN

Ei hyvä mitenkään

JOS OIKEAAN tai vasempaan, niin aina väärin päin... Murhemielellä olen seurannut viime vuosien aikana, miten evankelis-luterilaiselle kansankirkolle on käynyt kuin *Vänrikki Stoolin tarinoiden* runoelmassa Sven Dufvasta, jolle mikään ei onnistunut armeijan äksiisissä.

Vaikka mies parhaansa yritti, niin koskaan se ei mennyt toisten mielen mukaan. Kiitoksen sanat tulivat vasta sen jälkeen, kun urheasti vastarintaa tehnyt sotilas oli saanut luodin jaloonsydämeensä ja poistunut sankarillisen taistelun jälkeen elävien kirjoista.

Toki kansankirkko ei lie ollut koskaan sataprosenttisesti koko kansakuntaa yhdistävä henkinen tekijä, jollainen sen on sanottu joskus olleen. Erilaiset herätystai lahkolaisliikkeet ovat haastaneet ajoittain rajustikin kirkon seurakuntien papiston julistaman näkemyksen.

Nämä sisäiset, uskon olemuksesta kumpuavat kiistat kirkko on kyennyt kuitenkin tavalla tai toisella rauhoittamaan, niin että joukkopakoa kirkosta ei päässyt meillä tapahtumaan samassa mitassa kuin vaikkapa naapurissa Ruotsissa.

Lauma pysyi paimenten hallinnassa varsin hyvin aina 1960-luvun jälkipuoliskolle, jolloin sodanjälkeen syntyneet suuret ikäluokat alkoivat tehdä pesäeroa perinteiseen ”koti, uskonto ja isänmaa” -ideologiaan ja haastaa kirkkoa näin sen ulkopuolelta.

Osa kirkon miehistä ja naisista vastasi kovaan kovalla, mutta enemmistö yritti ymmärtää, että

ajat ovat muuttumassa ja ihmiset sen mukana. Vanhojen yhteiskunnallisten raja-aitojen kaatua myös kirkko on koettanut sopeutua uuteen vapauden aikaan ja hyväksyä paljon sitä, mikä menneessä ajassa ei olisi tullut kuuloonkaan.

Kirkko on muuttunut yhteiskunnan mukana, eikä se aseta enää ahtaita rajoja ihmisten käyttäytymiselle. Kaikille suomalaisille löytyisi sijaa kirkonpenkissä, mutta miksi penkeissä on sitä tyhjempää, mitä ymmärtäväisemmäksi kirkon suhtautuminen on muuttunut.

Olisi luullut, että naispappuus, sukupuolisten vähemmistöjen hyväksyntä tai kirkollisten toimitusten monimuotoisuuden salliminen olisivat pitäneet ihmiset kiinni kirkossa. Toisin on kuitenkin käynyt, aivan toisin. On suuri paradoksi, että mitä vapaa mielisemmin ja ymmärtäväisemmin kirkko toimii, sitä enemmän se menettää kaiken aikaa jäseniään kuten valistuneessa pääkaupungissa on tapahtunut.

Esimerkiksi Suomen ensimmäisen naispiispan valinnan olisi kuvitellut tuovan kirkonkirjoista kadonneet lampaat takaisin, mutta päinvastoin kato on jatkunut keskeytymättä. Jos koko Suomessa kuuluu kansankirkkoon edelleen seitsemän kymmenestä, niin Helsingissä tuskin enää puoletkaan kymmenestä. Henkinen ero pääkaupungin ja ”maakuntien Suomen” välillä on kasvava tätä menoa ylitsekäymättömäksi.

Körttitrubaduuri **Jaakko Löytty** laulaa kahden maan kansalaisista. Se on satuttava laulu.

Nyt tarvittaisiin kuitenkin myös toinen laulu – laulu, jolla hillittäisiin sitä, että yhden maan rajojen sisälle syntyy kaksi kansaa, jotka eivät puhu enää samaa kieltä tai jaa samoja arvoja toistensa kanssa.

Kirkon sisällä olevat herätysliikkeet tulevat kyllä toimeen keskenään. Körtti tai lestadiolainen, ei sillä ole merkitystä käytännön työhön seurakunnissa. Ongelmat tulevat suhteesta ulkopuoliseen maailmaan. Vaikka kirkkoon kuuluu yhä valtaenemmistö kansasta, se on ajautunut samaan jamaan kuin köysiin pantu Gulliver-jättiläinen lilliputtien maassa. Joka puolelta tulee pistoja ilman, että niihin ei voi vastata – tai jos panee vastaan, joutuu entistä kovempaan ryöpytykseen.

Se on armotonta menoa tässä armon ajassa. Ihan sääliä, mutta minkäs sille teet.

SEPPO KONONEN

Kenen elämää **ELÄT?**

Sanotaan, että vasta kuoleman hetkellä tiedät varmuudella, olitko läheisriippuvainen. Jos olit, silmiesi edestä ei vilise nauhana oma elämä vaan jonkun toisen.

Läheisriippuvuus on hyvin laaja käsite ja sitä on vaikea määritellä. Jo pelkkä sana läheisriippuvuus on hiukan harhaanjohtava, koska elämään kuuluu luonnollisena osana riippuvaisuus monista tekijöistä kuten toisista ihmisistä, ravinnosta ja liikunnasta.

Läheisriippuvainen elää ja imee voimansa itsensä ulkopuolelta tulevasta palautteesta. Ilman toisia ja toisten kautta saatua hyvän olon ja onnellisuuden tunnetta sekä tunnetta omasta arvosta läheisriippuvainen tuntee itsensä vajaaksi, tyhjäksi ja epätäydelliseksi.

Riippuvuus on ennen kaikkea suojautumismekanismi ja puolustautumiskeino, jonka tarkoituksena on välttää hylätyksi ja torjutuksi tuleminen. Läheisriippuvainen elää muita varten, hänellä on pakonomainen tarve täyttää toisten tarpeita ja korjata heidän virheitään.

Pelko torjutuksi tulemisesta

Läheisriippuvuuden piirteitä löytyy tavallisista ihmisistä, joille auttaminen ja palveleminen eivät ole taakka vaan myönteinen ja iloinen asia. Joillakin myönteisestä asiasta tulee taakka ja rasite. Sen sijaan, että henkilö kokisi olemisensa ja tekemisensä kumpuavan vapaasta tahdosta,

Läheisriippuvainen ei ole usein saanut lapsuudessaan riittävästi hoivaa, rakkautta tai mahdollisuutta näyttää tunteitaan.

hän joutuukin koko ajan ponnistelemaan ja kieltämään itsensä.

Riippuvuudesta puhutaan myös silloin, kun ihminen ei enää tunnista, missä menee oman ja toisen tunne-elämän rajat. Ihminen ahdistuu esimerkiksi toisen ahdistuksesta tai pelkää toisen puolesta enemmän kuin tämä itse.

Tutkimusten mukaan taustalla ovat huono itsetunto, riittämättömyys ja kelpaamattomuuden tunne. Syvällä sisimmässään hänellä on epäily riittämättömyydestä ja pelko torjutuksi tulemisesta. Itseluottamus on ehkä nujerrettu jo lapsena, eikä uskoa itseensä ole niin paljon, että sen pohjalta voisi rakentaa tasapainoista minuutta.

Aidosti kiltti

Läheisriippuvuuden tunnistamisessa on kyse selityksen ja nimen löytämisestä asialle, joka vaivaa alitajuisesti vuosikausia, ehkä lapsuudesta saakka. Joskus läheisriippuvainen ymmärtää hukkaavansa elämänsä muita palvellessaan, mutta hänellä ei ehkä ole tarpeeksi voimia eikä rohkeutta muuttaa tilannetta, eikä aikaa miettiä vaihtoehtoja.

Sille, jonka elämää läheisriippuvuus rajoittaa kohtuuttomasta, on hyviä uutisia. Toisten miellyttämisestä ja hallitsemisesta on mahdollista vapautua. On hyvä olla auttavainen, mutta ihmisen on arvostettava myös itseään niin paljon, että pystyy vetämään rajansa. Kun sen uskalttaa tehdä, pystyy olemaan aidosti kiltti muita kohtaan.

Lähde: Ben Malinen: Taakkana läheisriippuvuus, Kirjapaja 2014

Kolme naista (nimet muutettu) tutustui 12 askeleen toveriseurassa, joka on tarkoitettu toimintahäiriöisessä tai alkoholistiperheessä kasvaneille. Näin he ajattelevat läheisriippuvuudesta:

TAIMI

”Läheisriippuvaiset hakeutuvat usein hoitoalalle, kuten minäkin. Haluamme auttaa mieluummin toisia kuin itseämme. Loputon muiden auttaminen on oikeasti ongelma. Pakenemme usein lapsuuden traumoja, ja haemme hyväksyntää toisten auttamisella.

Parisuhteissa hakeudumme sellaisiin suhteisiin, jossa yritämme pelastaa toisen, esimerkiksi alkoholistin. Vaikka suhde ei toimi, ajattelemme, että kyllä minä pystyn parantamaan kumppanin. Yritämme muuttaa toista ja toisen käyttäytymistä. Kontrollointi ja mustasukkaisuus ovat hyvin yleistä. Usein myös haemme parisuhteeseen draamaa, koska emme ole tottuneet elämään turvallisissa olosuhteissa.”

ELISA

”Vanhemmuudessa läheisriippuvuus näkyy hirveänä huolena lapsista. Koko ajan haluaisin kontrolloida heidän tekemisiään ja menemisiään, ettei vaan sattuisi mitään. Koko ajan pelkään, että tapahtuu jotain pahaa. Katastrofiajattelu on meille yleistä. Haluaisin oppia luottamaan, että elämä kantaa.

Usein läheisriippuvaiset ovat kokeneet lapsuudessaan hylkäämistä, turvatomuutta ja epäoikeudenmukaisuutta. Lapsuudessa on ollut usein pieni kriisi koko ajan läsnä, siksi on vaikea ajatella, että asiat voivat mennä myös hyvin.

Olen myös oppinut pyytämään tarvittaessa apua.”

PIRJO

”Minusta on vaikeaa, jos joku ei tykkää minusta. Haluan miellyttää muita viimeiseen asti niin työssä kuin vapaallakin. Siksi myös koen usein väsymystä ja uupumusta.

Minäkin, kuten usein läheisriippuvaiset, olen kokenut elämässäni pohjakosketuksen. Ystäväni kysyi minulta, oletko ajatellut, että tarvitsisit apua, sinä et voi hyvin. Se herätti ajattelevaan. Käyttämiseni ei ollut normaalia, en kyennyt asettamaan itselleni rajoja.

Nykyään osaan ajatella jo toisella tavalla. Olen oppinut luottamaan itseeni ja kykyihini. Olen saanut tervettä itseluottamusta, hyväksyn itseni sellaisena kuin olen. Ryhmän avulla olen oppinut tyyneyttä ja muuttamaan tuhoavaa käytöstäni.”

HANNA VALKONEN

ACA: Adult Children of Alcoholics (ACA) on maailmanlaajuinen toipumishjelma, joka perustuu 12 askeleeseen ja 12 perinteeseen. Ohjelma on tarkoitettu alkoholistisissa tai toimintahäiriöisissä perheissä kasvaneille, ja jotka haluavat tervehdyä jakamalla keskenään kokemuksensa, voimansa ja toivonsa. Toiminnan periaatteita ovat vapaaehtoisuus, anonymiteetti ja luottamuksellisuus. ACA on omavarainen eikä se ole sitoutunut mihinkään kirkkokuntaan, uskontoon, poliittiseen ryhmittymään, järjestöön tai yhteiskunnalliseen laitokseen. Toipumishjelma on hengellinen, ei uskonnollinen. Ohjelma tunnetaan Suomessa myös nimellä Alkoholistien aikuiset lapset.

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

Kastetut

Helmi Maaria Hartikainen, Max Eino Oliver Huotilainen, Benjamin Leo Christian Akon, Lily Aino Olivia Hyvärinen, Anton Hannes Matias Kapanen, Neea Maria Kröger, Miio Veli Kalevi Pesonen

Avioliittoon kuulutetut

Atte Tapani Airaksinen ja Laura Henna Kristiina Häkkinen, Timo Artturi Pohjola ja Liisa Marjatta Mannila, Ville Verner Fredrik Komulainen ja Sanna Vappu Jenita Kontio, Tapio Olavi Vainikainen ja Sanna Maria Korhonen

Kuolleet

Vieno Ester Elisa Poutiainen 86, Osmo Kalevi Vihavainen 80, Pirjo Inari Lenstra 78, Aino Kaarina Kinnunen 74, Martti Antero Kuivalainen 71, Juha Tapio Saikkonen 65, Irma Raija Loviisa Härmä 93, Toini Hillevi Lammenranta 86, Lassi Juhani Markkanen 92, Leena Johanna Matilainen 95, Pirkko Ellen Turunen 90, Kerttu Kyllikki Kasurinen 91, Jyrki Tapio Niskanen 63, Julia Josefina Pasanen 93, Pirjo Leena Laitinen 67, Olavi Karttunen 87, Esko Tapani Mikkonen 71, Aune Elina Vartiainen 94, Hilikka Margit Kallio 86, Sirkka-Liisa Jantunen 92, Erkki Juhani Väisänen 80, Johan Vilho Vartiainen 94

ALAVA

Kastetut

Joni Valtteri Ylitalo, Luukas Ensio Heimonen, Liinu Olivia Veijalainen, Malva Onneli Lappalainen, Sisu Jaakko Erik Leinonen, Eino Juhani Paajanen, Heidi Elena Tittonen, Petrus Urho Juhani Rantonen, Jasper Kari Johannes Kajan, Beea Viola Toppinen, Vuokko Eeva Olivia Govenius, Eedit Aliisa Mustajärvi

Avioliittoon kuulutetut

Tuukka Antero Ranta-Pere ja Sanna Eliisa Paajanen, Topi Matias Ruuskanen ja Reetta Pauliina Johanna Piirainen

Kuolleet

Eine Annikki Väisänen 86, Reino Olavi Paananen 88, Inkeri Sanelma Heikkinen 87, Hilikka Kaarina Jäänti 88, Kalle Olavi Mielonen 88, Aili Marjatta Korhonen 90, Ellen Kaarina Kettunen 88, Jarmo Tapio Eronen 67, Irma Kaarina Hämäläinen 69, Markku Juhani Hakokivi 67, Lauri Johannes Salmi 91

JÄRVI-KUOPIO

Kastetut

Uuno Aamos Oskari Saario, Kaavi; Iisa Elea Josefina Viidanoja, Kaavi; Paavo Hermann Pietari Miettinen, Tuusniemi; Vuokko Katariina Taskinen, Nilsä; Iina Eveliina Marja-Leena Mustonen, Kaavi; Siiri Kaarina Jaatinen, Tuusniemi; Jasmine Elisabet Josefina Alaluusua, Nilsä; Aaro Lenni Tapio Pöyhönen, Nilsä; Paavo Juho Huikari, Nilsä; Osku Eino Matti Tukiainen, Tuusniemi; Eevi Martta Maria Hiltunen, Juankoski

Avioliittoon kuulutetut

Jarmo Petteri Lyytinen ja Tea Karita Pajarinen, Riistavesi; Esa Petri Haliseva ja Miia Petra Marika Lemettinen, Kaavi; Henri Paavo

Tapani Pitkänen ja Satu Anniina Huuemonen, Muuruvesi; Juha-Matti Kalervo Savolainen ja Anne Mari Tuonen, Kaavi.

Kuolleet

Maija Heikkinen 92, Juankoski; Antti Kalevi Pajulahti 61, Tuusniemi; Rauha Anneli Soininen 88, Vehmersalmi; Maija Liisa Tuovinen 79, Kaavi; Tarja Ellen Sinikka Väisänen 57, Kaavi; Lauri Vilhelm Viinikainen 68, Kaavi; Juha Olavi Oksman 57, Juankoski; Jeanette Margot Öblom 71, Kaavi; Hellin Kaarina Härkönen 88, Vehmersalmi; Henna Marjaana Rautaharju 93, Vehmersalmi; Anja Hilikka Rissanen 87, Muuruvesi; Arvi Tapio Toivanen 79, Säyneinen; Ville Antero Heikkinen 38, Nilsä; Toivo Johannes Miettinen 94, Tuusniemi; Eini Mirjam Ruotsalainen 94, Nilsä; Sirkka Sanelma Miettinen 95, Juankoski; Raili Tellervo Miettinen 83, Kaavi; Aune Mirjam Nikander 78, Tuusniemi; Matti Antero Tukiainen 52, Kaavi; Eini Elisabet Korhonen 89, Nilsä; Aune Mirjam Rautiainen 86, Nilsä; Maija-Liisa Pasanen 92, Säyneinen; Eila Annikki Tirkkonen 68, Tuusniemi; Aune Inkeri Rissanen 94, Nilsä; Salli Kyllikki Virrantalo 83, Kaavi; Eero-Juhani Hakkarainen 82, Nilsä; Kaisa Helena Kuusela 86, Tuusniemi; Eino Antero Vartiainen 71, Kaavi.

KALLAVESI

Kastetut

Elmeri Aaro Olavi Pelkonen, Kasper Sulo Rautiainen, Eino Väinö Tapani Mattinen, Valtteri Johannes Rämö, Liinus Touko Tapani Mark, Sakke Leo Juhani Niemilä, Selma Hilda Inkeri Hillman, Eino Lauri Sakari Töhönen, Leevi Oskari Hyttinen, Akseli Leo Juhana Mikkonen, Jiri August Romeo Parviainen, Viljo Veli Petteri Paananen, Niklas Mikael Seppälä, Eevi Linnea Kuokkanen, Aada Amalia Korkalainen, Aapo Veikko Johannes Repo, Aada Mikaela Ellen Pulkkinen, Lilli Manuela Vartiainen, Anni Martta Sofia Karppi, Aaron Aleksander Korhonen, Altti Eemeli Haltsonen, Helmi Saima Kaarina Makkonen-Tabell, Jaakko Antti Eemeli Mustonen

Avioliittoon kuulutetut

Jari Tapio Föhr ja Petra Pauliina Rönkä, Marko Juhani Perttula ja Marke Anita Kangasniemi, Joni Anssi Kristian Kortelainen, Jasmine Elisabeth Kananen, Toni Tapani Vattulainen ja Paula Riina Raatikainen

Kuolleet

Toini Siviä Jauhiainen 90, Pekka Einari Ruotsalainen 78, Tauno Armas Airaksinen 88, Risto Mujunen 64, Pirkko Marjatta Hoffrén 71, Taisto Vilho Tapani Bordi 65, Kalle Matti Lappalainen 77, Matti Vilho Tenhunen 82, Tuomo Johannes Laitinen 78, Ritva Annikki Jokisaari 87, Katri Margit Voutilainen 91, Juha Matti Venäläinen 60, Helvi Kirsti Paldanius 85, Irma Iris Ihanelma Liljavirta 80, Arvi Antero Tiitinen 82, Simo Heikki Johannes Savolainen 73, Ilmi Sofia Kuhmonen 91, Maija Kyllikki Starck 96, Joona Eemil Lappalainen 15, Aune Irene Kettunen 89, Ellen Marjatta Heiskanen 93, Aino Marjatta Kröger 89

MÄNNISTÖ

Kastetut

Sofia Liisa Helena Paalanen,

Seelia Milda Sofia Klasila, Onni Ilmari Tikka, Jami Antero Jarukorn Torssonen, Anton Joosua Rantala, Minja Aini Serafia Uitto, Alvar Eliel Joonatan Backnäs, Elina Tuulia Lammassaari

Avioliittoon kuulutetut

Seppo Eemil Airaksinen ja Maija Liisa Malinen, Mikael Lehtimäki ja Camilla Kaarina Oksanen

Kuolleet

Raimo Einari Miettinen 82, Marja-Leena Komu 56, Maija Helena Rautiainen 68, Senja Sinikka Kuokka 80, Elli Johanna Kokkonen 90, Aino Elina Happonen 87, Urpo Olavi Repo 87, Urpo Antti Törnqvist 69, Vilho Einari Voutilainen 83, Olavi Miettinen 85, Pentti Olavi Sulin 69, Pauli Mehtonen 89, Heimo Kalevi Partanen 71, Heini Sisko Hyvärinen 87, Kerttu Koistinen 83, Helvi Heta Kaarina Pitkänen 74, Sulo Olavi Hiltunen 86, Eila Annikki Ruotsalainen 78, Taimi Annikki Vesanto 79, Helvi Savolainen 94

PUIJO

Kastetut

Lukas Olavi Lepistö, Hilda Olivia Nivala, Aada Eleonoora Hietala, Eetu Onni Elias Korhonen, Olavi Uuno Matias Ruuskanen, Eemi Antti Oskari Ohukainen, Otto Juhani Koponen, Ellen Adessa Alexandra Pallonen, Aatu Markku Olavi Ronkainen

Avioliittoon kuulutetut

Kari Olavi Kaukonen ja Sari Helena Myöhänen

Kuolleet

Seppo Heikki Turunen 87, Asko Olavi Myöhänen 60, Lyyli Anneli Toivonen 86, Maire Annikki Kiiski 79, Maire Marjatta Rossi 85, Leena Kyllikki Miettinen 72, Eero Juhani Mustonen 72, Helli Elina Taskinen 86, Martti Olavi Könönen 93, Markku Juhani Keitanen 64

SIILINJÄRVI

Kastetut

Hertta Aino Kaarina Rautiainen, Veera Sofia Silvennoinen, Niilo Olavi Tolvanen, Joona Matias Savolainen, Selma Aava Anastasia Masanen, Inga Emilie Kamutta, Tuulikki Hilda Helena Heikkinen, Diana Helmi Miranda Kivelä, Otso Risto Oskari Paassilta, Eeli August Ahonen, Eva Ellinoora Räsänen, Niilo Matias Ovaskainen, Eevi Sofia Pohjola, Viivi Lilja Emilia Asunmaa, Visa Aarni Tapio Planman, Amanda Elina Sofia Pulkkinen, Väinö Eemil Pietarinen, Aake Eljas Antero Hämäläinen, Sanni Lotta Sylvia Torvinen

Kuolleet

Reijo Olavi Turunen 61, Heikki Kalervo Valkonen 72, Riitta Helena Kekäläinen 80, Esko Antero Rautiainen 90, Matti Kalevi Heiskanen 72, Helvi Elina Halonen 71, Elna Pirhonen 90, Veikko Kalevi Nissinen 63, Kaiho Elvi Anneli Pietarinen 92, Leena Marjatta Nyssönen 81, Salme Tellervo Koivistoinen 80, Eila Sinikka Ylinampa 69, Elvi Rissanen 89, Erkki Valde Johannes Lipponen 87, Tauno Johannes Duus 73, Matti Antero Lauonen 74, Sisko Sinikka Ijäs 71

Twaarna

RAKKAUS ANTAA meille mahdollisuuden nähdä välähdyksen Taivaasta jo nyt. #twaarna

19.5. TIKKURILANSEURAKUNTA@TIKSINSRK

SANALLISTA

6. sunnuntai pääsiäisestä

”Te saatte puolustajan; minä lähetän hänet Isän luota. Hän, Totuuden Henki, lähtee Isän luota ja todistaa minusta. Myös te olette minun todistajiani, olettehan olleet kanssani alusta asti.”

Joh. 15:26-28

Pyhä Henki. Mikä se on?

PYHÄ HENKI on yksi Jumalan ”persoonista”, senhän kaikki tiedämme tai oikeastaan uskomme. Isä luo, Poika Jeesus Kristus sovittaa ja Pyhä Henki pyhittää. Näin rippikoulussa olemme tavanneet opettaa.

Se on helppoa opetella ulkoa, mutta ehkä vaikea ymmärtää. Pyhä Henki avaa meille kristityille uskon salat; se herättää uskon Jumalaan, antaa meille monenlaisia ja sykhdyttäviä uskon kokemuksia ja armolahjoja eli ”karismoja”. Näitä armolahjoja meidän on hyvä käyttää ennen kaikkea toisten hyväksi ja auttamiseksi.

Minulle Pyhä Henki merkitsee Jumalan elävöittävää kosketusta niin maailmaan, luontoon kuin ihmiseenkin. Jumalan Henki liikkuu kaiken yllä, ilman sitä ei mitään elämää olisi.

Tämän koen itse vahvasti todeksi joka kevät, kun luonto alkaa vihertää, kun hennot kasvien ja kukkien taimet tulevat esiin lämpenevästä maasta, kun puiden silmut alkavat kehkeytyä lehdeksi, kun hedelmäpuiden kukat vähitellen aukeavat ja saavat puutarhan näyttämään taivaan esikartanolta. Jokakeväinen luomisen ihme saa ainakin minusta karisemaan pois kaiken ikävän ja maalliset murheet.

Paavalin Hengen hedelmien luettelossa ensimmäisinä ovat rakkaus ja ilo. Näiden positiivisuutta huokuvien hengen hedelmien pitäisi siis meissä, Pyhän Hengen tempeleissä, näkyä ja kuulua. Aina emme siinä onnistu kovinkaan hyvin, ja rukouksenamme siksi olkoonkin virren sanat: Anna meille iloa, Herra, tänäänkin elämämme lahjoista pienimmistäkin. Sillä vai sinä voit elämämme uudistaa, Herra tänäänkin.

HEIKKI HYVÄRINEN
Männistön seurakunnan vs. kirkkoherra

Jussi Halla-Aho Kirkkopäivien YLEISÖMAGNEETTI

Jyväskylän kirkkopäivien erityispiirteenä oli yhteistyö
Yläkaupungin Yö -tapahtuman ja Järvi-Suomen Partiolaisten kanssa

Kirkkopäivien ja Lähetysjuhlien yhteinen tapahtumaviikonloppu Jyväskylässä sai väkeä hyvin liikkeelle. Erityisesti kirkon ja yhteiskunnan tilanteeseen ja arvoihin liittyvät keskustelut sekä monipuolinen kulttuuriohjelma kiinnostivat yleisöä. Striimattua ohjelmaa seurasi tuhansia katsojia.

”Mielestäni viikonlopun ohjelmissa rakennettiin sellaista yhteyttä, jota yhteiskunnassa ja kirkossa juuri tällä hetkellä tarvitaan. Osallistujia oli nähdäkseni jopa enemmän kuin osasimme odottaa. Tähän liittyvä harmillinen piirre oli, että osaan ohjelmista kaikki halukkaat eivät mahtuneet mukaan”, Jyväskylän seurakunnan kirkkoherra **Arto Viitala** kertoo. ”Jyväskylän kaupungin, Yläkaupungin Yö -tapahtuman ja Järvi-Suomen Partiolaisten kanssa tehty yhteistyö olivat erityisiä ilonaiheita.”

Emerituspiispa **Eero Huovisen** ja **Björn Wahlroosin** keskustelu elämästä, taloudesta, Suomesta ja Jumalasta sekä etukäteen laajaa kohua herättänyt piispa Teemu Laajasalon, Perussuomalaisten puheenjohtaja **Jussi Halla-ahon** ja koomikko **Joonas Nordmanin** keskustelu sananvapaudesta ja sen rajoista olivat Kirkkopäivien ehdottomia yleisömagneetteja.

Myös Yläkaupungin Yö -tapahtuman kanssa yhteistyössä järjestetty, **Olavi Uusivirran** tähdittämä Yhteisvastuuhyväntekeväisyyskonsertti ja sunnuntainen juhlamessu vetivät yli 2 000

hengen juhlateltan täyteen. Lounaispuisto täytettiin yhteislaululla keski-suomalaisten kuorojen tahdittamana. Kotimaanavun ja Jyväskylän alueen ruoka-aputoimijoiden vähävaraisille suunnatussa, hyvän musiikin tahdittamassa soittoruokalassa ilmaista lounasta nautittiin noin 200 ruokailijan voimin.

Koko maailma Jyväskylässä

”Koko maailma tuli Jyväskylään 30 Lähetysseuran kumppanin edustajan myötä. Lähetystyöhön siunattiin 15 työntekijää, eri alojen ammattilaisia, jotka lähtevät työhön Aasiaan, Lähi-Itään,

Afrikkaan ja Etelä-Amerikkaan. Lähetysjuhlilla puhuttiin erityisesti kolmesta teemasta: sananvapaudesta, ilmastomuutoksesta ja naisten asemasta. Nuoret olivat aktiivisesti rakentamassa tapahtumaa. Heidän osallistumisensa huipentui jo perinteeksi muodostuneessa tulevan kesän isosten siunaamisessa”, Suomen Lähetysseuran kotimaantönn johtaja **Satu Kantola** koostaa viikonlopun tapahtumia.

”Saamamme yleisöpalaute on ollut kokonaisuudessaan hyvin positiivista. Mielestäni onnistuimme luomaan tapahtuman teeman mukaisesti monipuolisia kohtaamisia tuttuja ja tuntemattomi-

en sekä eri lailla uskovien ja ajattelevien ihmisten välille. Tila ei jäänyt tyhjäksi kirkonpenkeissä eikä sydämessä”, tapahtuman koordinoinnista vastannut kehityspäällikkö **Jari Kupiainen** Kirkkopalveluista sanoo.

Kirkkopäivien uutisvirta on selattavissa Kotimaa24:n sivuilla. Kuvia tapahtumasta löytyy Kirkkopalvelujen kuvapankista. Tunnelmia ja elämyksiä myös Kirkkopäivien, Lähetysjuhlien sekä Jyväskylän seurakunnan some-kanavissa, @kirkkopaivat, @jyvaskylan_seurakunta, @suomenlahetysseura.

EERO HUOVISEN ja Björn "Nalle" Wahlroosin keskustelussa mietittiin, onko armo ilmaista.

JUSSI HALLA-AHON kutsuminen Kirkkopäiville herätti etukäteen vilkasta keskustelua.

KIRJALLISTA

Risto Nordell: Riston valinta. Kirjapaja. 2018. 205 s.

Riston valinta

JO VUOSIA klassisen musiikin ystäviä on hemmoteltu laadukkailla musiikkiohjelmilla, joita juontaa **Risto Nordell**. Nykyään kerran viikossa kuultavan *Riston valinta* -ohjelman pohjalta toimittaja on tehnyt samannimisen kirjan, joka käy läpi kirkkovuoden aiheeseen sopivan kirkkomusiikin kautta niin, että kukin kuukausi saa neljä teemalleen omistettua teosta.

Ja mitä vanhempaa musiikkia, sen sopivampaa Ristolle, vaikka barokkimusiikin ohella menee vielä **Mozart** ja **Beethovenin**. Sillä hän haluaa korostaa, että länsimaista taidemusiikkia on ollut jo satoja vuosia ennen Bachia ja koska ne muut säveltäjät ovat

suurelle yleisölle tuntemattomia, tekee Risto heitä tunnetuksi.

Kirja oli minulla Saksan laivalukemistona ja erityisen vaikuttavaa oli hetki, kun Nordell kertoo pyhiinvaellusajelustaan Buxtehuden kirkkoon Lyypekkiin.

Musiikin lisäksi mukana on ruokaohjeita – kirjailija on intohimoinen kalastaja – ja pohdintoja uskonnollisuudesta laajemminkin: passioiden, oratorioiden ja messujen ohella Risto Nordell kirjoittaa ortodoksisuudesta, joka on aikuisiällä tullut yhdeksi hänen sielunsa asiaksi. Kirjaa kaunistavat taidehistorioitsija **Liisa Väisäsen** valitsevat kristilliset taidekuvat.

TERHI LAITINEN

BONGAA KIRKKO

Tunnistatko, mistä kirkosta Kuopion ja Siilinjärven seurakuntien alueelta löytyy tämä yksityiskohta? Osallistu keskusteluun Kuopion ja Siilinjärven seurakuntien facebook-sivuilla. www.facebook.com/kuopionseurakunnat www.facebook.com/siilinjarvenseurakunta

Kirkonvartijat pitävät ovia auki

Jo neljännesvuosisadan ajan Kuopion Tuomiokirkon kirkonvartijat ovat pitäneet kirkon ovia auki silloin, kun ne muuten olisivat pysyneet kiinni.

Pieni miesjoukko käynnisti lokakuussa 1993 Kuopion tuomiokirkon kirkonvartijatoiminnan vastauksena Suomen taloushistorian syvimpään lamaan.

”Halusimme pitää Tuomiokirkon avoinna yhden illan viikossa kenen tahansa tulla, olla ja mennä, kysyä, jutella tai olla hiljaa, kierrellä ja katsella tai istua penkissä. Pian joukko kasvoi viideksitoista ja on siitä pitäen pysytellyt 16...28 kokoisena”, kertoo perustajajäsen **Matti Jantunen**.

Ensimmäisen toimintavuoden jälkeen kirkonvartijatoiminta nimettiin vuoden seurakuntateoksi.

Viime talvena kirkonvartijatoiminta täytti 25 vuotta. Tänä aikana kirkonvartijoina on toiminut kaikkiaan 64 miestä.

”Me olemme pitäneet Tuomiokirkon ovet auki 1471 iltana yhteensä 91 746 vieraalle. Talvi- ja kesäkaudet eroavat selvästi. Oppilaitosten lukuvuosien aikana 40-100 lestadiolaisnuorta saapuu perjantai-iltaihin yhdeksän aikoihin laulamaan virsiä Sibelius-Akatemian urku-riopiskelijoiden säestyksellä – upeaa nuorisoa”, kuvaa Jantunen.

Kaukaisia vieraita

Talvi-iltojen muiden vieraiden määrä vaihtelee säästä ja kirkokoppyhiä seurailleen 1-100. Kesäiltojen vieraat taas ovat tulleet puoliksi Suomesta, puoliksi muualta maailmasta, yhteen-

sä 51 maasta – esimerkiksi 9.6.2017 Australiasta, Bangladeshista, Kanadasta, Portugalista ja USAsta. Kaukaisimmat vieraat ovat usein illan kohokohtia.

Kuopion kirkonvartijatoiminnan malli ei kuitenkaan ole yleistynyt. Aloituskynnys on Jantusen mukaan korkea, tarvitaan parikymmentä sitoutunutta mukaan lähtijää.

”Lisäksi tarvitaan keskeillä kaupunkia kohoava kirkko, johon satunnainen kulki- ja helposti poikkeaa. Ulko- maisten vieraiden suuri osuus kertoo Kuopion Tuomiokirkon ihanteellisesta sijainnista ja hahmosta.”

Lähimmäksi Kuopion kirkonvartiointitoimintaa tullee vapaaehtoisten ylläpitämä Tampereen Aleksanterinkirkon iltapäivätoiminta.

Mikä on sitonut meidät kirkonvartijat tähän työhön – muutaman koko 25 vuoden ajaksi – mikä houkuttellut joukkoon uusia, kun entisiä on siir-

tynyt tuonilmaisiin, muuttanut Kuopiosta tai jäänyt pois elämäntilanteen muuttuessa?

”Työmme on kevyttä, sosiaalista ja erittäin palkitsevaa – vieraat kiinnostuneita, ystävällisiä ja kiitollisia avoimista ovista. Riittävän suuressa joukossa jokaiselle löydetään aikatauluun sopivat vuorot ja tarvittaessa niitä vaihdetaan. Ja tämä on niin itsestään selvästi hyvää tekemä harrastus, että sitä ei tarvitse perustella kenellekään, ei edes itselleen. Sopi-siko kirkonvartijatoiminta juuri sinulle, selviää helpoimmin kun tulet Tuomiokirkkoon perjantai-iltana, katselet ympärillesi ja laittaudut juttusille paikalla olevien kirkonvartijoiden kanssa”, houkuttelee Matti Jantunen.

Kirkonvartijoiden perustajajäsen **Tauno Silén** tunnelmoi kerran että sammutettuaan vuoron päätyttyä valot kirkosta ja kynttilät alttarilta hän haluaisi oikeastaan itseen jättää kirkon penkille nukkumaan.

LUOTTAMUSHENKILÖ

Uutena luottamushenkilönä

KÄSITYKSENI ja kuvani kirkosta on muuttunut näiden muutaman kuukauden aikana seurakunnan luottamushenkilön roolissa oltuani. Ajattelen lähinnä omaa kotiseurakuntaani, Männistön seurakuntaa. Käsitakseni kirkosta ei varsinaisesti ole näin lyhyellä ajalla muuttunut, mutta hallinnon toteuttamisesta ajatukseni ovat muuttuneet kyllä jonkin verran.

Hyödyllistä tietoa olen saanut paljon. Olen päässyt jotenkin sisälle seurakuntayhtymän ”systeemiin” ja asiat ovat selkiintyneet. Esille on myös tullut yllättäviäkin asioita, joihin luottamushenkilönä voin vaikuttaa.

On hienoa, kun saa olla vaikuttamassa ja käyttämässä puheen-vuoroja myös seurakuntayhtymän hallinnon edustajien kanssa. Hyvä niin.

Meidän luottamushenkilöiden olisi mielestäni oltava enemmän esillä seurakunnassa, koska seurakuntalaiset ovat äänestäneet meitä ja halunneet, että edustamme seurakuntaa. Se, että olemme tietenkin läsnä kokouksissa, ei yksinään riitä.

Olisi hyvä, jos me kävisimme messuissa ym. seurakunnan tilaisuuksissa ”näyttäytymässä” mahdollisimman ahkerasti. Näin olisimme seurakuntalaisten helpommin tavoitettavissa. Messussa liturgi voisi ehkä mainita seurakuntalaisille mahdollisuudesta jutella luottamushenkilöiden kanssa. Tämä olisi yksi kanava toiveiden tai muun sellaisen kulkeutumisesta papeille ja muillekin työntekijöille.

On ollut aina ilo auttaa seurakuntaa jo yli 15 vuoden ajan. Sen, että saan olla nyt luottamushenkilönä, koen olevan Jumalan johdusta. Siunausta ja hyvää kesää kaikille!

TIMO HARTIKAINEN

OKE VAINIKAINEN
Männistön seurakunnan seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston jäsen

”MOKAILU ON tärkeää ja terveellistäkin. Kun kaatuu, pitää nousta ylös ja puhdistaa pölyt hameesta. Sitten jatketaan eteenpäin ja varmistetaan, että näkiväthän kaikki ilmalennon ja mahalaskun ja olihan nyt varmasti hauskaa”, Katriina Lahti nauraa.

MAIJU KORHONEN

POSITIIVINEN asenne kantaa

Kunnonpaikan entinen toimitusjohtaja Katriina Lahti ei tahdo pysähtyä, vaikka eläkkeellä ollessa siihen olisikin mahdollisuus. Rauhallisen kotielämän sijaan hän elää täysillä ja nauttii jokaisesta hetkestä.

60-luvulla rakennettu koti on sisustettu tyylillä. Eteisessä tulijaa odottaa 1900-luvun alusta oleva puhelin. Heti vastapäätä käytävän toisessa päässä katse kiinnittyy seinällä oleviin puusuksiin. Kaikkialla vallitsee rauha.

”Olen asunut tässä asunnossa vuodesta -84 lähtien, jolloin ostimme sen teollisuusneuvos **Aimo Eerolalta**”, **Katriina Lahti** sanoo ja tarjoaa minulle kupillisen teetä.

Kotona on paljon 1900-luvun alun esineistöä, josta osa on tullut sukulaisilta. Lahden on mahdotonta nimetä yhtä ainoaa rakasta esinettä, sillä kaikkiin liittyy tarina. Lopulta hän kantaa eteen useita 50-luvun mustavalkokuvia, missä on tuokioita Lahden vanhempien ja lähisukulaisten elämästä.

”Kiinnostus vanhoihin aikoihin, rauhoittuminen ja tavaroiden vähentäminen ovat kaikki tulleet elämäni eläkkeelle jäännin myötä.”

Tanssia ja hyvinvointia

Lahti kertoo nauttineensa jokaisesta eläkepäivästään täysillä. Täysillä hän myös elää. Hän ei osaa eikä tahdo pysähtyä, vaan kuntoilun lisäksi vapaa-ajan täyttävät useat luottamustehtävät yhdistysten hallituksissa sekä niihin liittyvät matkat ympäri Suomen.

”Olen Suomen Tanssiurheiluliiton valtakunnallinen seurakehittäjä ja käyn

auditoimassa Tähtiseuroja. Saan tehdä sen myötä myös paljon yhteistyötä kollegojen ja olympiakomitean asiantuntijoiden kanssa.”

Katriina Lahti on ollut politiikassakin mukana sen verran, että asettui ehdolle viime kuntavaaleissa. Hänen tavoitteenaan oli tuolloin oman poliittisen uran sijaan päästä edistämään suomalaisten hyvinvointia. TULE ry:n puheenjohtajana hän halusi edistää etenkin tuki- ja liikuntaelämistön terveyttä sekä kuntoutusta siten, että niiden tukemisesta saataisiin kirjaukset hallitusohjelmaan.

Poliittinen tavoite jäi saavuttamatta, mutta paljon muuta hän on saavuttanut. Elämässään menestynyt virkanainen aloitti Kunnonpaikassa vuonna -79 omasta mielestään hieman liian suurissa saappaissa, mutta elämä kantoi.

”Tilanne oli haastava. Tulin nuorena, vasta hallinnon opinnoista valmistuneena ja kokemattomana suuren henkilökunnan osastonhoitajaksi. Olin välillä pahasti hukassa, mutta työpaikkani henkilökunta on aina ollut huikeaa ja minua autettiin aina, kun apua tarvitsin. Kunnonpaikka on antanut ihan hirveästi valmiuksia tehdä monia asioita.”

Sittemmin Lahti yleni, ja päätyi myös työn ulkopuolella monenlaisiin tehtäviin. Hän ehti harrastaa kilpatanssikin 15 vuotta.

”Viimeinen kisani oli Kuopiossa vuonna 2012. Nykyään kierrän muun muassa

kilpailunjohtajana eri puolilla Suomea. Fysioterapeutin pohjakoulutuksen vuoksi minulla oli mahdollisuus hankkia myös pyörätuolianssin luokittelijan pätevyys.”

Tanssiharrastuksen huomioon ottaen ei yllätä, että Lahti on myös Kuopio Tanssii ja Soi - Kuopio Dance Festival ry:n hallituksen jäsen Tanssiseura J&V ry:n edustajana.

60 litran muovilaatikko

Aina elämä ei ole yhtä tanssia ja menestystä. Kaksi vuotta sitten Lahden äiti kuoli, mikä sai tyttären pohtimaan, mikä elämässä on oikeasti tärkeätä.

”Äidin kuoleman ja muiden raskaiden menetysten jälkeen minulle tuli halu karsia tavaroita ja selkiäntä elämäni.”

Katriina Lahti huomasi, miten vähän aineellista meistä lopulta tänne jää. Se voi jopa sopia 60 litran muovilaatikkoon.

”Sen sijaan henkinen pääoma, jonka vanhempani ja muut edesmenneet ovat minulle jättäneet, on mittaamattoman suuri ja arvokas.”

Lahti oli suunnitellut, että eläkkeelle jäätyään heillä olisi ollut äidin kanssa enemmän yhteistä aikaa, mutta ei se mennytkaan niin.

”Kuukautta ennen eläkkeelle jääntiäni äiti sai sairaskohtauksen, ja vuoden päästä siitä hän menehtyi.”

Luopuminen herätti Lahdessa entistä suuremman kiinnostuksen omia suku-

juuria kohtaan. Hän näyttää pöydällä olevia valokuvia vanhemmistaan. On isän lapsuuskuva, äidin ja isän vihkikuva, kuva äidin nuoruusvuosilta ja paljon muuta.

Elämän rajallisuus saa Lahden hiljentymään hetkeksi. Hän kertoo kuuluvansa kirkkoon ja uskovansa vahvasti siihen, että on olemassa joitakin suurempia voimia, joihin voidaan luottaa.

”Ajattelen, että kaikki vastoinkäymiset, joita olen elämässäni kohdannut, ovat olleet asioita, joita olen tarvinnut kasvaakseni ihmisenä. Tällä hetkellä minulla on onneksi kaikki hyvin.”

Lahti mainitsee onnea ja iloa tuottavat kolme lastenlastaan, joiden elämässä hän on saanut olla tiiviisti mukana: ”Se on niin parasta!”

Lahden hyvä olo näkyy päällepäin. Elämänilosta säteilevät silmät ja hersyvä nauru tuovat valon vaikka pimeään iltaan. Mistä ihmeestä hän saa kaiken tuon energian, jota riittää jaettavaksi muillekin?

”Se on se tekemisen riemu. Aina kun teen jotakin, opin siinä samalla uutta joko itsestäni, toisista tai ylipäättään maailman menosta. Ja jokainen uusi mahdollisuus avaa uusia mielenkiintoisia ovia, jotka puolestaan tuovat uusia mahdollisuuksia.”

MAIJU KORHONEN